

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, (félre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdonja.

Az egyesületi levelezés feljegyzése elotti
Főosztály és kiadóhely: Forráster: Géza az OMGE. igazgatója
Feladó szerkesztő: Sallai Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.
Társaság: Budapest Baross az OMGE. titkosa.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéiratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI

III. országos sörárpavásár.

Az OMGE., ugys mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége, a Borsod-megyei Gazd. Egyesülettel, a Miskolci kereskedelmi és iparkamarával és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve

f. évi augusztus 28-án országos sörárpavásárt rendez Miskolcra.

A vásáron résztvenni óhajtó eladó, árpájából a „Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatalának faj és minőségneként 5 kg. mintát s amennyiben az ár, a eladásával a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét” óhajta megbizni, egyidejűleg ugyanazon mintából 4 kg.-ot a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” (Budapest, Alkotmány-utca 31.) is beküldeni tartozik.

A minták legkésőbb augusztus hó 25-ig beküldendők. A vásár iránt érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt és bejelentési levelet küld a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala.

A Miskolci Hírelhírtel r.-t. igazgatóság azon kedvemenyi nyújtja a termelőnek, hogy a sörárpavásárra bejelentett árúkat a vásár napján miskolci termény s áruárakörében felkér feladatának nélkül kész beárkírozzon. Ez egyben az érdeklődők sziveskedjenek közvetlenül a nevezett intézet igazgatóságához fordulni.

A rendező-bizottság.

Magyar dicsőség.

Nagyon régen, mint az írás beszéli, híres volt messze földön a magyar.

A kis nemzet alig hogy befészkelte magát a hármas bérc tövébe, alig hogy kiforgatta az új haza határait, már is beszélteletit magáról egész Európában.

A portyázó magyar hadak messze bekalandozták Európát s bizony Isten csodája, hogy az agyonbizzantott hatalmas szomszédok agyon nem tiporák kicsi nemzetünk s csirájában meg nem fojtották az államalkotás nagy munkáját.

De nemcsak viltezsége, ereje s bátorsága tette híressé a magyart. A kereszténység felvétele utat tört hozzánk a nyugat műveltsége s Nagy Lajos, Zsigmond s Mátyás kora tanuskodja a tudomány és művészetek virágzásáról.

A mult összes dicsőségét halomra döntötte a mohácsi vész, a nemzetekkel elefedlette a török uralom.

A közel négyezredes élet halálharcz a létért, az ösöktől öröklött szabadságért állandó küzdelem bel- és küllenséggel; nem csoda, ha a magyar nemzetet leszorította az együlthaladás ösvényéről, nem csoda ha elefedlette jelenét s létét, sőt majdnem a mult dicsőségét.

S midőn az elnyomatás legutolsó korszakában már majdnem kétségbeestünk a nemzet léte s jövője felett, jött a feltámadás.

Nem erőszakos erupció révén, hanem a nemzeti öserök duzzadása szétszakította a bilincset.

Szabados lettünk. Önálló nemzeti tevékenység nyílt meg előttünk. Sok nehéz feladat várt megoldásra. Az elnyomatás korszakában a nyugattal sem gazdasági, sem kulturális téren lépést tartani nem bírtunk, sőt nemzeti önállóságunk tudata is elmosódott s ha tudomást vett rólunk a nyugat, csak Ausz-

trián keresztül s azzal oly összefüggésben mint Csehországról, Tirolról stb.

S hogy ez a felfogás még ma is, önállóságunk harminczharmadik évében tarthatja magát, sőt majdnem kizűdabba ment, oka küzjogi helyzetünk nagyrészen b s oka hogy gazdasági és kulturális fejlődésünk teljesen ismeretlen volt a külföld előtt.

Ismeretes, hogy mily mesébe való kacsagató dolgokat irtak német és francia utazók Magyarországról. Mi ugyan kacsagatunk felette, de a külföld olvasóközönsége készpénznek vette. S bizony nem egy külföldi utazó arcán észleltük az élenk csalódat, a meglepetést visszatükröződni, mikor a nomád cigányélet helyett nyugati kultúrát és gazdasági életet talált nálunk.

A nemzet államalkotó képességének mérője a gazdasági és kulturális fejlettség foka.

Eddig nem igen volt alkalunk gazdasági és kulturális fejlettségünkről s fejlődésképeségünkről tanubizonyoságot tenni a nemzetek itélő széke előtt, vagy könnyelműen elszalasztottuk az önként kínálkozó alkalmat.

A folyó évi párisi nemzetközi kiállítás az első eset, amidőn Magyarország nemcsak megjelent a nagy nemzetközi versenyben, de feladatúal tűzte ki begigazoln azt, hogy joggal tarthat számot arra, hogy a nyugati művelt államok sorába sorolassék, hogy a nemzetben egy gazdasági mint kulturális tekintetben megvan az expanzív erő, megvan a fejlődésképeség, sőt ép gazdasági téren

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESITÉSÉT

bizzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE, Budapest,
V., Alkotmány-utca 31.

még mienk a jövő, ha a nyugat tapasztalatait bőcsen hasznositjuk.

Elismerés és dicséret azoknak, akik a magyar kiállítás sikerén közreműködtek.

Mert nem is siker az, amit a nemzetek versenyében elérünk, hanem diadal.

Szűvszorongra léptünk be a modern Babilonba, hol a világ legnagyobb, legzadagabb nemzeti hortái össze tudásuk, szorgalmuk legbecsebb alkottaikat, eredményeit. Félve s bámulva tekintettünk körül a nemzetközi verseny pályáin a kiállításon s a méretek ormótlansága kétszeresen juttatta eszünkbe kicsiségünket.

De amely tőpárnék érezték magát a magyar látogató a kiállítás megpillantásakor, ép oly örírássá dagasztotta az önértéket, amikor a kiállítás alapos megismerésével tudatára ébredt annak, hogy Magyarország, mint önálló egység méltóan jelent meg a versenyen, sőt az első között foglal helyet.

Nagobb leleménnyel és szakzsűrséggel az amerikai kivéve, egy nemzet sem csoportosította a nemzeti termelés és kultura eredményeit s e csoportosításban a nemzeti önálló jelleg mindenütt méltóan jutott kifejezésre.

A magyar csoport minden pavilonban közérdeklődés tárgya volt s annyi dicséret, annyi elismerés rég illette hazánkat.

Már szinte féltékenykedésre adott okot a közönség ezen favorizálása, amely telőpontját a bíró-bizottságban érte el, amit látva Belgium kormánybizosa, önkénytelenül kifakadt, hogy ugy látszik, itt ma a magyarok vannak divatban.

A bírálat eredménye ismeretes. Megszámlálhatlan mennyiségű kitüntetés esett a magyar tudásnak és termelésnek osztályrésziül. S ha aránylagos összehasonlítást teszünk, ha a versenyőző államok gazdasági fejlettségét és erejét összevetjük Magyarországgal, ugy el kell ismernünk, hogy a nemzetközi versenyben egy oly nemzet elől vettük el a diadalt pálmáját, amely gazdasági nagyságra s kulturális fejlődés tekintetében messze feleltünk áll.

Azaz a párisi magyar kiállítás nem való hű tükrre az ország helyzetének, a valónál többet mutatott.

Hibáztatni azonban azt komoly gondolkozó nem fogja, legkevésbé az, aki tanuja, szemlélője volt annak a hatásnak, amelyet a kiállítással elértünk.

Magyarország államisága, a magyar önálló nemzeti jelleg közismertté lett, a köztudatba ment át.

A külföld megismerte Magyarországot s önálló megelégsünk erős dokumentálása volt nemzeti önállóságunknak.

A bíró-bizottságok kitüntetései csak újabb figyelemkeltő mozzanat, méltó betetőzés annak az elismerésnek, mely a magyar kiállítás már eddig is kivívott.

S az aratót dicsőségben nagy része van a mezőgazdasági kiállításnak. Egy amerikai szakember nyilatkozott egy kiállításunk és részéről, hogy Amerika mezőgazdasági kiállítása az első, de utána Magyarország következtek.

Dicsőséget, elismerést sokat aratunk, amivel azonban aligha lesz arányban a gyakorlati eredmény. A kiállításnak, hogy ugy mondjuk nagyobb a nemzeti, mint gazdasági haszna s ki tudja, nem fontosabb-e ez az eredmény?

Mi gazdaságilag sokkal szervezettebbek vagyunk, mintsem hogy kihasználhatók szerzett összeköttetéseinket. A tömegtermelés nálunk csak a gabonatermelés terén szomatott, itt is azonban nagy a szervezethezesség.

A nemzetközi forgalom legfontosabb termékeiből azonban, mint a mezőgazdasági és az élelmezési ipar terményeiből, saját fogyasztásunkat sem tudjuk fedezni.

Talán egy jövő alkalom már nem csak dicsőséget, de gazdasági hasznót is eredményez, a szerzett összeköttetések gondos kihasználásával.

R. Gy.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A komló okserzői száritása és legelőnyösebb szállítási módja.

Hazánk kereskedelmi növényei közül aig van is, melynek sikeres mivélése, a kedvező természeti feltételek mellett is, annyi szakértelem — s oly kiváló szorgalommal párosult körültekintő gondosságot s alapos tapasztalati jártasságot igényelne, mint éppen a komló. Tegadtatlan márszét, hogy a vele elől vő okserző legények és sokadalmi követelmények bő jutalmat s teljes kielégítést nyernék ama szép anyagi haszonban, melyet a komló termesztése, okserző mivélése és szerencsés kezelése eredményez. Ez okból hazánk komlótermesztésének nagyobb mérvben való felkarolása czéljából, honi termelőinknek fontos szolgálatot végez teljesíteni, midőn sok évi elméleti és tapasztalati után szerzett s honi viszonyainkhoz képest mindenkor sikeresen bevált komlószáritási módszerrel s ezzel kapcsolatosan a komló legelőnyösebb elszakolása és gyors szállítása körül kövelet eljárásomról röviden értekezem. Teszem ezt főleg azért, mert éppen a komlószáritás terén előkövetendő és elforduló mulasztások pótlatlanok, sőt végtelenek, melyek a legzadagabb érvék kész komlótermelését is megsemmisíthetik; de másrészt azon okból is, mert az általam kövelet elszakolás, — gyors és előcsobb szállítással honi komlóerműsíté értéke a legmagasabb napárban legsikeresebben biztosítható. Ugy ényezők ezek, melyekre minden honi komlótermelőnek saját jól felgott érdekében, kiválóan ügyelnie kell.

A komló szárogatása közönséges padlásokon igen kényes dolog, ezen mivélet nem oly könnyű, mint az ember képzeli, sőt a megfelelő kezelés mellett is csak a legkifejlesztettebb állati és a megfelelő gyakorlat óvatja meg az embert a kártól. A komló, szedés után a padlón azonnal ugy teregetendő, hogy a tobozok mindig egymás mellett és sohasem egymás felé fektüdjének. Ugy a helyzetben marad a komló meleg időben 1—2 nap, esős időben tovább. Ha már

most a komló fogása száraz és a száraz törnek, akkor 2—3 méter hosszú 1/4 méter magas prizmaalakú rakásba összetalod. Ezek a rakások azután egy hosszú, vékony, tisztá és száraz pőnzával naponként többször megkevertetnek, még pedig ugy, hogy a rakás fenekének hosszúságában lesz a pőnzát bezdugva és szűzűzve felelve, megután az elsőb formát az ember visszallátja. Ezt az ember az időjárás szerint 1—3 napon keresztül teszi és pedig addig, mig a toboz teljesen száraz, hogy a toboz szárazsága megfelőe, arról ugy szerez az ember magy ózódást, hogy egy marek toboz összenyom s ha a tobozok a szárdítás után alig mutatnak jellegzetes iparkodást visszanyomni akkor a komló megfelőe a szárd; ha pedig az összenyomott tobozok a kéz szűzítésa után is összetartanak, akkor még nem eléggé száraz.

Ha a komló ily kezelet után megfelőe száraz, akkor elővigyázattal, nagyobb rakásba toboz össze, amely rakás néhány nap még a pőnzával, ugy amit fentebb emlitettem, meg lesz kezelet és csak ha már nagyobb mennyiségű komló van együtt készületben, kezdődik a zsakolás.

A komlónak a padláson való szárogatásánál ügyelni kell arra, hogy az eső a toboz ne esék, nehogy ezáltal a különben egészséges, jóműnőségű komló értéket veszítse.

Mindezek az elővigyázati szabályok a szárogatásnál azért oly fontosak, mert csak a jóműnőségű komlóval érhető el a legjobb napár, mert ha komlónk zsakálható, akkor még Magyarországon senki az y komló árát biztosan nem tudja, ép azért mert komlónk néhány héttel előbb piszepek mint a külföldi.

Ezidő körül mikor már kész komlónk van, jónék már külföldi kereskedők komlót venni és sikerül is nekik itt-ott üzletet kötni ha a egy kereskedő akkor benűnknek kérdez, mit kértünk komlónkért, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy csak megközelítő árt is tudnánk kéri.

S ha eselég az ember ilyenkor mégis elad, az bizonyára a kereskedő előnyös és a termelőre hátrányos. Minthogy tehát komlónkat akkor kell eladnunk, mikor még másutt komló nincsen, mert ezáltal néhány év óta a legjobb árakat értük el, tanácsos azonban annál zsakolásra érni, kis 5 kros zsakokban postán egy komlópiacra bizományos üzlet révén szállítani. Egy ily közönséges és olcsó csomagoló vászonból való 80 cm. hosszú 50—55 cm. széles kis zsakba jól préselve éppen 5 kg. meg helye s ily postacsomagot fizet az ember szállítólevél nélkül 60 fillért s minthogy egy szállítólevél 3 zak adható lett, 1 métermáza komló szállítása költségét K. sz. ad valmire kerül többbe, így tehát előcsobb mintha az ember a komlót vasutson mint teherköt szállítja és emellett még az előny is megvan, hogy a komló lehető legelőnyösebb idő alatt rendelkezési helyén van. Az ilyen kis zsakok gondosan ugy lesznek megtöltve, hogy egy erős gömbszly fatövedék csidatunk, mely ép a zsakba illik s ennek segítségével a komló oly módon lesz a zsakba préselve, hogy a tobozok meg ne sérüljenek. Komlótát a fentebbi csomagolási mód szerint Heinrich Melzer komlóbizományi üzlet Szász, Csehország" címzere már 6 éven keresztül küldöm, a mi eddig a legjobban kifizette magát.

Ezen szállítási mód csak addig előnyös, mig a piacraon ottani komló még nem jelentkezik, mert azután komlónk egyelőre el lesz hanyagolva. A tavalyi őszes komlótát (31 q) postacsomagokba a fenti czégnél küldtem s a következőzak ártem el:

VIII/3.	50 kg. I. oszt. komló	200 K.
VIII/5	"	190 K.
VIII/7	"	180 K.
VIII/13	"	165 K.
VIII/17	"	145 K.
VIII/17	" II.	85 K.

Heinrich Melzer czég, kit szolid czégnek ismerök 50 kg után 4 K provizózt számít. Az irtes szakokat postafordulattal sűrűn elvisszakapom úgy, hogy újra használható.

Az elősorolt alapján tehát az általam követelt s ajánlott eljárások kétségtelen előnyei a következőkben foglalhatók össze:

1-ször. Komlószárlási módszerem jelentékeny idő- és helyiségmegtakarítással jár. Minthogy az eljárás mellett a kiterített komló lehető leggyorsabban száradván, rögtön felzárkózás esetén, a felszabadult padlás-röfönli helyiséget, gyors és folytatódások egymásutánban ugyanannyiszor újul felhasználható.

2-ször. Az 5 kg. súlyig terjedő elszárlás módja a legelőszűbb és teljesen veszélytelen. Mert a nagy zsákokban (Ball) a kissé túlszáraz, komló önsulya alatt jó részben összpörök, a kevésbé száraz pedig rendszeresen fellemelegzik, mely érzékeny hátrányok fenti eljárásom mellett teljesen kizárják.

Végül 3-szor. Az 5 kg. súlyú zsákoknak általam gyakorlatba vett postai után való szállítása a leggyorsabb és legelőszűbb is. Gyors, mert 1—2 nap alatt a küldemény rendelkezési helyére jut; olcsó mert a vasúti díjazás által mértékmértékű megállapított 18 koronán alul, a postai szállítási költség csak 12 koronára kerül, vagyis mértékmértékűként 6 korona megtakarítást különböztet jár.

A postai után való szállítási eljárásra nézve teljes tájékoztatást megígyeztem, hogy ha a postai továbbítás a helyi vagy közeli vasúti állomán révén, tehát vasúton történik, akkor a szállások tömeges továbbítása teljesen korlátlan, mert ha mindjárt fel eszében a szállító levelek, nyilatkozatok kiállításra a m. kir. postahivatali cizmeljeségek felragasztása, szóval a küldemény teljes postai felszerelése a helyiségek kivételével a feladó költemét képezi: komlóküldeményünk megfelelő súlyú és tartalmú zsákokban közvetlen a vasúti állomáson átjuttatható s mint postai szállítvány továbbítható.

Mindenek figyelembevételével már most, aki tudja, hogy honi komlóknak lehetőségei és idejékorán való piaczi megjelenése melyi horderejű? hogy az egyenlő annak a legmagasabb árban való értékesítésével, aki kellőleg mérlegelni képes természetűnek, minden közvetítési költség nélkül, a legmagasabb árban való pénzértékbeli gyors beváltása előnyeit: azt bizonyára sikerült a jó ügy érdekében eljárásom életrevalóságáról meggyőzőnem.

Oroszky Lajos.

GAZDASÁGI NÖVENYTAN.

Rovatvezető: Koczky Gyula.

A peronospora és a lisztmártás a szőlő firtjein.

Sok szőlősgazda ma sincs tisztában a szőlőfűrt peronospora és lisztmártás betegségével s a kettőt összezevarja. Tájékoztatóssal szolgáljanak a következők:*)

Úgy a peronospora mint a lisztmártás betegség megdímáthatja a szőlő firtjeit mindjárt a virágzás után, sőt a virágzás alatt is.

A peronospora szőlősemmek színe szőke barnaszürke. A még egészen picizny szemek kocsányának karimája körül gyengéd fehér-színű verődék látható, olyan, mint a minő a peronospora szőlőleveleken alsó lapján szokott mutatkozni. A bogyó husa a héj alatt, valamint a magvak körül, barna. A peronospora bogyók nem repedeznek fel, a hejük szilárd (bőrműny) marad; később a bogyók a kocsánytól kiindulva zsekó módjára összeranzsod-

nak, végre elbarátnak és a firtágakraól kocsányostul lebulának a legkisebb érintésnél. A betegség először a fűrt nyelét és ennek elágazásait támadja meg s itt is először barnaszürke foltokat okoz; a megtámadott részek később egészen elbarátnak és elszáradnak.

A lisztmártás betegségénél a beteg bogyók olyanok, mintha az utó porával vagy barnával hintettek volna be. Később a berontat vastag, sárga, a mikor is a betegség okozó gomba mint a jól észrevehető sűrűre penész lóba a szemek héját. E penész alatt a héj felonkék elbarátn, a bogyó husa azonban zöld és egészséges marad. A lisztmártás fiatal szőlősemmek kivétel nélkül felrepednek, kemények maradnak s ebben az állapotban a tőkén függnek egészen a szirogig, haecak a nedves időjárás le nem rothasztja azokat.

A peronospora a firtéket olyankorok szokta erősen megtámadni, ha már jóval a virágzás előtt a lombzotban jeleztekezett s ha a virágzás vége felé, vagy mindjárt a virágzás után, nem adja meg a gazda a második permerteszt, becsületlen befecskenedve a bogyókat. Az első permerteszt legkésőbb június első-júliel kell elvégezni, mikor ezáltal a lombzot megmosztése; a második permertesztére pedig mindjárt a virágzás vége felé kerüljön a sor s ezzel a permertesztel meathetjük meg a bogyókat.

A lisztmártás ellen szintén idejében, akkor kell a kénporításához fogunk, a mikor a lombzotban vagy a firtékek a betegség első; omlat észrevesztjük; de azért a t munkát csakis megleg, napos időben végezzük.

Ha a szőlő bogyóin kereked, fekete foltok láthatók, melyek felrepednek s a mely repedésekből aztán a magvak valnak ki, — úgy nem a peronosporával vagy lisztmártással, hanem az *antraknózával* van dolgnak; e betegség a hajásokon sötétzsinári szegélyfelyi körüli sebeket is okoz, a melyeken felyi a hajások gyomrodnek.

Az említtet 3 betegségét a szőlőbogyókon az előadatok alapján könnyen meg lehet különböztetni; azonban meg kell azt is említeni, hogy a házon betegség képe nem mindig olyan, mint a hogy az itteleiratok. Legbiztosabb utunatunk az egyes betegségek megállapításánál a górcsók, a melynek segítségével könnyű elizagnunk.

A lisztmártásbetegség gombájának szíles teste, u. n. *myceliuma* a bogyó héján terül el, holott a peronospora csak a bogyó belsejében, egyrészt közvetlen a héj alatt, másrészt a magvak körül, a bogyó húszaban ott észlelhető, a hol ez is van barnulva. A *mycelium* ama fonálak, a melyeken a szaporodó testecskék (u. n. *konidizumok*) teremnek, a lisztmártást kivétel nélkül nem ártanak s magánosan állnak, a peronosporánál hosszuknak, dusan elágazók és csomóban állnak. #

GAZDASÁGI ÁLLATTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Az egérjárás hirdetői.

A gazdasági év számottevő része immár befejeződött; ami meg ezután jött az a végső eredményt nagyban nem fogja megváltoztatni. Jó volt, rossz volt-e az év? Kimondhatja azt? Az általános jellemzés az, hogy évi termésünk „közepen aluli”. Mikor nem volt? . . . De hát nem pörölök és nem is hirdetem, hogy bizony nagyszerű volt! Ezt végezzék a gyarmadok a statisztikusok és a közgazdák más há szorri benánknek! #

Az elmúlt év hozott egy pár firtget, de nagy bajjal nem gyúlt meg a dolgnak. Az apró rovarkor csak eltréve akadtak; egyéb elődai is, úgy ahogy csendesen viselkedtek. A mi nagy kárt okozott, az a tavaszi kő fagy volt, amely sokkatta veszedelmebb volt,

mint amennyire a gazdák azt gondolnak. Nem ötle ki a vetésnek, nem fagyasztotta ki azokat tövig. Majdnem mind lábán maradt, a fagy után egy héttig talán csak a kissé vöröslő szín, meg a vetés száradó hegye árulta el, hogy a vetés nincs egészen rendben. A bajt csak azután lehetett látni, a mikor a vetés megállt és helygymán szem szaporodott. Ha későbbben nőtt is valamelyet, nagyjában mégis betegesnek látszott. Hiszen még a számlája sem nőtt meg rendes nagyrá! Hogy mi volt itt a baj, most nem akarom vizsgálni, de bizonyos, hogy olyan kísérője akadt a fagnak, a mely hatalmasan utjába állott a vöröslő további fejlődésének.

Ez volt a mulnak a baja, a melyen többé nem segíthetünk: előttünk most jő az s ennek érdekében szívalok fel. Nem új dolgokat mozgatok, hanem olyan mindennapiakat, a melyekről épen mindennapiakunknál fogva a gazdaember meg szokott felekedni.

Ilyen mindennapi dolog volna most a vetés előddéne a mezeli egerek vénya. A mult esztendőben az egerek vénya, de nem sok a mi akadt, az karcsoson táján kúpusztul, úgy hogy aratásig csak kevés helyen maradt belőle sok.

Amde épen az, hogy az egerek egyik-másik helyen aratásig kihuztak, hogy nyár derekán is hallottunk panaszokat e csapásról, sőt ittuk is gonosz munkájukat, intő példa arra, hogy egy általános, mondhatni országos egérjárás előtt a tunk a jóslás helyes kenyérekerezt s így nem is jósook, mint inkább csak figyelmeztelnek a jövőddéne, a mik bekövetkezhettek a mikor a bajjal nagy mértékű aranyainál fogva beteletlenk leszünk.

Már én többé nem a meggyőződésből beszélek; szavamnak forrássá meg ennek is több, mert egy általános és tapasztalható tudomár, hogy az egérállományunk csak egy orvosságja van s ez az előzetes védekezés.

Évekkel ezelőtt csak legelőszűbbnek, ma pedig egyszersimén egyedül kivethetünk tartalom. Az egerek nagy száma s az elrepett terleteinek nagy volta, a minő csak Magyarországon lehet, egyáltalán életretelenné teszük, hogy az ember, még ha áldoztatja is hajlandó, a veszedelmmel eredményes munkát kifejtessen.

És másrészt ne kecsesgység magunkat, hogy rajtuk valami csodaszor segíthet! Hiába kísérlet példánk még most is az egértűzés bacilluzisa, hiába terjesztjük jó híret, hogy títol első országokban milyen szűré eredményt értek el e z engem abban a hittemben, hogy ettől a bacilluzistól segínyt ne várjunk, ne nantörít meg. S nem azt sem, hogy Alsó-Ausztria már tartományi törvényt is hozott, amely a mezei egereknék egérbacilluzissal való irtását kötelezőnek mondja. Nem akarom ezt a törvényt itt elemelni, de a kinek kezében kerül, olvassa el gondosan s elbőli megjelja, hogy a törvény hon kézzel készült. Hiszen nyilván eljőrt elől olyan, melyet csak is laboratorumban lehet végrebájni, de szabadban egy nyolcad holdnyi területen se. Hogy mást ne említsek, a törvény kimondja, hogy a bacilluzis hatásának sikere attól függ, hogy a bakteriumos kenyeret nap ne érje, mert akkor a kultúra hatástalán. Nos, laboratorumban, a hol a bakteriumkultúra készítésében tevénytököl, hol a szobát tetszősük szerint beállíthatjuk, ez lehetséges, de nem a szabadban és nem olyan munkásokkal, a minőket az ember e célra használhat. Érdekes azután a törvény számadása is, hogy az irandó területre mennyi kenyér kell! Mennyi? Anyi, a mennyi a kő a tunka beszárlása után számla a háromféltelvény számlítottam s mindig más eredményt jutottam. S így lévén a dolog, ha az eljárás nem sikerül, van elég buvároz arra, hogy miér nem sikerül.

Anyi bizonyos, hogy ez a bacilluzis nagy kárt tesz az egerekben a mi beavatkozásunk

*) Lásd a „Die Weinlaube“ f. é. 30. számát a 356. lapon.

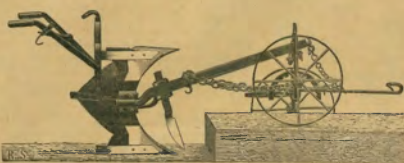
nélkül. Aki az egérjárásokra visszagorodol s visszaidéz emlékeztetőbe, hogy ezek mennyire hirtelen elmulattak, szinte napok alatt vészett ki a nyomok, és tudja, hogy az a hirtelen pusztulás nem magától ment. Itt, az elszaporodott, megviselt és nagy lömögé miatt kapcsoló egéren csakugyan nagy kárt tesz a bacillus, de nem csak a Löffler féle, hanem annak több faja. Amely egér ezt a vést kiállotta, az dacol e bajjal későbbben is és így tartja meg a fajt életben, mely eleinte kicsi számba tenyésze, jól és bőven tapálkozva, továbbá vért felírásitve, mert most már nem párik többé az anyja érlelen fával, a félig kinőtt leány apjával, mint a hogyan a nagy egérossaság idejében tényleg megvan, ahol a vérokonni köteleknek valóságos babloni zavarával állunk szemben, hanem csak az

veretését ajánlom. Az előbbi réten, luzernában, legelőn, megyén, meredek parton és minden oly helyen, amelynek földjét az ekével vagy egyáltalában nem szabad megbolygatni, vagy csak épen az egerek mutatkozására idején nem, (pl. herében, ősi vetésben stb.) az utóbbi véd minden egyes szántáskor!

Az egér agyonveretés!! Esembe jut a mult től, mikor az aradi, a szegedi napilapok s utánok egyik budapesti is, neki mentek az egér-agnyonverésnek és józsi kisfigurázása után, arra a végkövetkeztetésre jutottak, hogy látni csodálatos kellene histeni az egerek farkára. Ócska is, meg rozsás is a tréfa, de kopottság nem akadályozott meg, hogy ne vessevesse rajja, vagy inkább forgalomba hozza, a kiknek alapsa fogalmuk lehetne ugyan az a legelő, de mert „láza an” dolgoznak — a jakor tölle-

szután az eke után járó és eget verő, olcsó napszámos bére esekély kiadás ahhoz képest, amennyibe az egerek mérzése esetén a mérés és egyéb hozzávaló valamint a napszám kerül és elenyésző ahhoz képest, a remjint nyer azzal az, aki a vérsnek elejét veszi.

A birtokosok ne várják, hogy majd segít rajtuk a törvény, ha az egérintást kötelezőnek kimondja! Az ilyen közkötelező munkákból már kiabrandátum alapon. Ha valakiben nincs meg az a tudat, hogy közösen kell eljárni, akkor azt semmi erővel sem lehet kényszeríteni, hogy közösen oljara, létszámnyes munkát teljesítsen. Az ilyen kényszerített Már pedig egereket irtani látszát kedvéért — lehetni lehet, de nem lesz abból haszna

84. Ábra. Sack váltva forgató hegyi ekéje a tarlós oldal felől tekintve.

85. Ábra. Sack váltva forgató h-gyi ekéje szántás felől tekintve.

elzörtán és messze egymástól tanyázó erősebb példányok, amelyeknek sokszor nagy utat kell megtenniök, míg egérszt nem ösztönöket kielégíthetik és másrészt fajok fontartásához hozzájárulnak. Innen van, hogy az egérjárás után az ember nem igen lát sok egetet, de ami szemé elé kerül, az azután erős, valószínűs patkány-termet!

... És ennek nem árt a baktérium!

Ez nem elmélet, de való, amelyről mindenki számot tehet, akinek az egerek gondot okoztak.

Azonban meg az egerek vesztiket okozó nagy szaporaságukat eléri, addig beelhetetik 2, sőt több év is s addig az milliárdnyi állat nagy kárt tesz, amely ellen tehát okvetlenül tenni kell és mint az imént mondtam, tenni lehet is.

lélén, a közönség meg szokta nekik bocsátani, ha ürességük miatt olykor orrukot megrérezik.

Igy tehát ismétlem, hogy ennek az egér-agnyonverésnek úgy kellene minden egyes szántással összekötve lennie, mint akár a fénynek az árnyékkal.

S ugyanolyan állandó munkát kellene végezni a hohenneimi egérfogókkal. Egy ügyes gyerek könnyen báthatik el 100—150 fogvas s ha tapaszaltabb, 200—250-nel is, mert játszi munka az egész. Nem egy helyen piszmog. Ahol gazdája hírt veszi, hol van egy-két egér, oda küldi a gereket rögtön, hogy fogja el a kártevőt. Nem kell az egérszó gérékeknek napról-napra dolgozniök, hanem csak akkor, a mikor csak nyomuk látszik rögtön, a mikor csak nyomuk látszik. És a munkájuk nincs is időhöz kötvre: tavaszot

senkinek. Nagyobb uradalnak szépen segítenek a bajukon maguk is, míg a kisgazdák földje közé ékelt kisebb birtokosokon csak az segít, ha egymást teljesen meggyőzik kölcsönös munkájuk szükségességéről s egymásnak nem csak tanácsot járnak kezére, de a munkában is.

Augusztus végén, a vetés elődedén vagyunk, tehát még nemcsak sokat, hanem mindent tehethünk meg, hogy az egér a jövő évi termésben kárt ne tegyen!

Bárha jövőben csakugyan ne hallanánk e tekintetben panaszt.

Jablonszki J.

86. Ábra. Sack kisebb váltva forgató hegyi ekéje vízszintes tengelyű eketárgyával.

87. Ábra. Scholtz fage-rendűnyes váltva forgató hegyi ekéje.

Arta megmaradó pár egetet, amelyet az egérjárás után láttunk, nem szabad kicsibe venni! Ezek a jövő egérivadéknak az ősei s ezek ellen kell nekünk küzdenünk. E küzdelmet megkönnyíti számuk csekélyisége, de megnehezíti az, hogy elvitre bár, de azért nagy területen akadnak.

Ugy látom én, hogy az utóbbi nem lehet akadály.

Jó gazda, ha csakugyan jó, ismeri a gondjára bízott földjét mint akár a maga tenyerét. Így előre tudja, hogy merre van az egér nyoma. Ezzel tehát könnyen jön tisztába.

A másik kérdés, hogy a gyér egérről mit tegyem?

Ilyen esetben én csak a hohenneimi egérfogót és az egerek szántáskor való agyon-

özög és ha fagy nincs, vagy hó nem borítja a földet, akkor téli napok délutánjain is addig dolgozhatunk, míg az egér csak mozog. E fogóból, mely olcsó s amely ugy tudom Magyarországon már nemcsak a kapuvári uradalomban kapható, hanem nagyban készült másutt is (Geitner és Ransch, Budapest) állandóan kellene készlelelen annyit tartani, mint amennyi elég, hogy veszedelem pillanában kéznél legyen. 100—200 holdon elég 200—250 drb; 1000 holdon 400—500 és feljebb. Nem romlik a fogó, az ember éveken át használja és ha nem engedi, hogy esőben, sárban heverjen, akkor évenként alig pusztul el belőle 3—5 drb.

Az igazam, hogy a fogót való pár forintnyi befektetés a fogó száza 8—7 friba kerül) az egérszó gyerekek napszámja,

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: HJ. Sporzán Pál.

Hegyi ekék és hegyi vetőgépek.

I.

A f. év tavaszán Igón rendezett hegyi eke és hegyi vetőgépbemutató jelentése annak idején megjelent a lapok hasábján.

Most, az ősi szántás és vetés megkezdése előtt ismét megjelent az akkor elért eredményekre. E sorok czélja ugyanis egérszt újból felhívni a hegyvidéken gazdálkodók figyelmét a hegyi ekék és vetőgépekre, másrészt ábrákban is bemutatni az illett gépeket, szerkezeti részleteket, végül a bemutatáson

dolgozó vetőgépek vetési egyenletességének adatait is közölni.

E visszatérés illetve részleges ismétlés indoka abban kereshető, hogy az iglói bemutatás alkalmával ugyan tekintélyes számú felvidéki gazda jelent meg s tanulta közvetlen szemlélődés útján ismerni a neki megfelelő ekéket és vetőgépeket; de azért a hegyvidékeken gazdálkodók zöme azokat csak a jelentésből ismerhette meg. Mivel pedig a jelentés akkoriiban az illető gépék ábráit nem hozta, annak szövege egymagában még nem volt elegendő arra, hogy egyik-másik gép szerkezete teljes világosan álljon légyen az olvasó előtt. E mulasztás pótlása szándékosan maradt mostanra, hogy így az őszi szántás és vetés előtt ismét felhívja a hegyvidéki gazdák figyelmét a hegyi ekék és hegyi vetőgépekre.

I. Hegyi ekék.

A hegyi ekék közül kététele rendszerű eke

Egyébként az eke, úgy mint a rendes gépekék önzetékkel van ellátva. Különböző felmérést érdemel ezen ekék talvjárga. Ez mint a 90. és 91-ik ábrák mutatják, kétszer könyökbe hajlított tengelyvel bír, balfelén belülfogozott környeggel (segment) melybe az állító emeltyű akasztatik. Az állító emeltyű segítségével tetszés szerint a bal vagy jobb kerék állítható mélyebbre vagy magasabbra, mint az a 90., 91., 84. és 85. sz. ábrákon látható. Miután így a tarló- és barázda kerékek mindig megfelelő állásba hozhatók s a talnya tengelye bármelyik eketést működése alkalmával vízszintesen áll, maga a szántás is egyenletes lesz.

Ami az eke kezelését illeti, az nagyon egyszerű. Átfordítás előtt a szarvak között levő záró villás emeltyűt felhuzva, szabadba lesz a felső eketést. Ezután az ekét szarvainál fogva megemeli a munkás és oldalról lödi egyet rajta, mire a felső eketést alulábuk, az

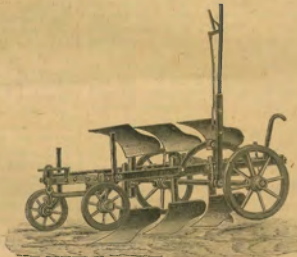
szíve. Ott a bomlatáson nagyon jól kiűnt, hogy csoroszlya nélkül nem lehet tiszta barázdat kapni s hogy jelentékenyebben nagyobb a vonóerősükséglet csoroszlya hiány, mint csoroszlyával. Egy másik vezetés előjött az önzeték. Akik nem láttak vagy nem próbáltak csoroszlyá és önzeték nélkül hegyi ekével dolgozni, azoknak fogalmuk nincs arról, micsoda erőlködéssel lehet az ekét a barázdában tartani. Valóságos birkózás számba megy a szántás ilyen ekével. Egyaránt kiáradó ember — állat. S mi az eredmény? Barázdáknak csufof turás.

Az önzetékcses csoroszlyás hegyi ekét munka közben nem kell tartani. A barázdába beállítva elmegy az a magok utján vezetés nélkül. A bérves, vagy kocsi jobban vezet az igazon állatira, mely viszont könnyebben huz, mert nem ríngatja az eke.

Sokan úgy szeretik a hegyi ekéket, ha azoknál az átfordítás lehetőleg kevés erőre

88. ábra. Scholtz vasgerendelys váltárforgató hegyi ekéje.

84. ábra. Scholtz többlestűs váltárforgató hegyi hantó-ekéje.

dolgozott a bemutatáson, a Sack-féle és a Scholtz által készített váltárforgató eke. Mindkettőnek megvoltak a maga szerkezeti előnyei, de a mi a munkaminőségét illeti, a Sack-rendszerű hegyi ekék határozottan felülmúlták a többiét.

A Sack-rendszerű hegyi ekék, melyeknek szerkezeti összefüggését az 84., 85., 86., 90. és 91. sz. ábrák mutatják, azon elv szerint készültek, hogy a gerendelyre két teljes eketést van szerelve egymás fölé úgy, hogy mindkét eketést egy közös ekéfnél nyugszik, mely a gerendelyt átfogja s a körül vízszintesen elforgatható. Ez a 84. sz. ábrán

alsó felül kerül s talpára rátalálék ismét a záró emeltyű villás vége. A bemutatáson dolgozó Sack-rendszerű hegyi ekéknek ezen átbuktatás csak annyiból volt nehézkes, hogy a kormány lemezeket összetartó, illetve támasztó simító vas vége a szarvak alá érve utban volt. Ezen azonban a szarvak hátrább hajtásával könnyen lehetett segíteni, bár egy kis gyakorlattal után az átfordítás éppen nem okozhat nagyobb megerőltetést.

A 86-ik ábrán látható hegyi eke kisebb méretű sekélyebb szántásra való. Szerkezete

és kényelmesebb végezhető. S tényleg a legtöbb hegyi ekénél úgy látszik erre fektettek fősúlyt, mert valamennyinél könnyebb illetve kényelmesebb az átfordítás mint a Sack-rendszerűeknél. De nagyon csatlódnak az illetők, ha ezt az előnyt túl becsülik. Hisz az átfordítás csak a barázdázatoknál szükséges tehát csak időszaki és rövid ideig tartó munka, mely nem fáradszthat, mivel nagyobb időközökben ismétlődik csak s akkor is ugyiszólván pillanatok műve. Egészen más az eke vezetés munka közben. Mibaszna, ha a barázda végén kényelmesebb, könnyen váltható át az eke, ha egész barázdázathozatt ugyiszólván verekedni kellett vele, hogy irányban maradjon? Az a kis kényelem a barázda végén nem kárpótolt a barázdázathozatt nehéz munkáért.

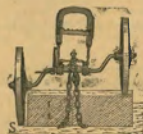
(Folyt. köv.)

90. ábra. A Sack-féle hegyi eke-talnya, jobb kerék barázdába állítva.

tisztán kivethető. A gerendely e közös ekéfnél túl függőlesen felfelé hajlítva tartja a két szarvat és a gerendely folytatásának látszó kikapasztó emeltyűt.

Ez utóbbi a szarvak közt és előtt nyulék fel fogantys véggel, alul villászerűen szétágyazva, mely villaszarvak közül beillik az épen felül levő eketést talvjé. Az eketestek előtt levő csoroszlyát a közös ekéftől kiinduló nyeres kapocs tartja s igazítja be átfordítás alkalmával az illető működő eketést előtt.

91. ábra. A Sack-féle hegyi eke-talnya, bal kerék barázdába állítva.

azonos az előbbivel, csak talvjárga más, amennyiben vízszintes tengelyű. Így talvjárga rendszerű jó barázdat huzatni alig lehet, mi egyébként a bemutatás alkalmával is kiűnt.

Ami ezen hegyi ekeek használhatóságát illeti, az összehasonlítva egyéb rendszerű hegyi ekék munkájával határozottan jónak mondható, a megfelelően szerkesztett eketést, egyenletes barázdat huz, mit rendkívül megkönnyít a jó helyre tett csoroszlya. Más hegyi ekékkel szeretik a csoroszlyát teljesen mellőzni, legfeljebb a szántóvas végét képezik ki csoroszlyaszzerűen, u. n. orrcsoroszlyát ké-

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

345. kérdés. Itt küldök egy olaszrizing tőkeről néhány elmaradott szőlőszemet, amelyeket barna foltok láthatók. Mik ezek foltok, veszedelmesek- és gyógyíthatók-e? Megjegyzem, hogy az ilyen foltok a fűtőknek napos oldalán láthatók.

Egy szőlőlevelet is csatolok ide, kérem azt is megvizsgálatni és a betegség nemét meghatározni.

D. A.

346. kérdés. Egy köbmeter löherre- vagy luczernaszéna hány kgrammot nyom és mekkora az eltérés a 3 hónap óta berakott és az 1 hónap óta kázalozott hereszéna súlyában? Hasonlóképp egy \square -méter rétszéna hány kilo-

grammot nyom béna-kákor és három havi életéde után?

2 szor: Menyért lehet körülbelül mászázéj a helyszínen átvenni a herékkel és menniért a szénának, megjegyzem, hogy a lohere egy kissé eszövetit, míg a luczerna igen jól van beszárítva.

Bárca.

P. K.

347. kérdés Kérem velem tudni, hogy a beküldött minta szőlő illőve vetést vagy vadbűkköny-e? Elvehetem e azt most őszszel, őszbűkköny gyantát takarmányuk, ha igen, őszí árpával, vagy rozsszal vagyvige jobb-e elvetni s mennyit vetetek egy 12000 öles földbe?

Tiszén-Füred.

F. D.

348. kérdés. Melyik a burgonya legpraktikusabb, tehát jó-e előtársi módja tavasszal, a takarmányrépá-m-járja kezelőb e?

S. D.

349. kérdés. Magasfevésű költőt, de száraz talajon me-teréségek legelőt szándékozván létesíteni, kerék szives felvilágosítást arra nézve, hogy minő fűmágyvereket használják s ezen keverékből mennyi mag szükséges egy magyar (1200 [?]) holdra? A baltacimot utánán a kevésbe bevonn, mivel ezen növény vidékünkön igen ritka.

Mikor előnyösebb a fűmagvakat elvetni őszszel-e vagy tavasszal?

Ha azok őszszel elvetetnek, lehet-e a következő évben a legelőt zavarmarhával legeltetni?

Dunapentele.

L. L.

Felélet.

Óvatosan gő tisztítsa (II felélet a 394. kérdésre) Óvatosan öt ellen ajánlom a kör-mesze befecskendezést. Eleinte egyebet hetszent, ha már kipu-zult is, hónapokint kör-mesze oldattal a meszezelést Az elő járja tiszta homok hintendő, minden 3-4 napban ki kell söpnöri és friss homokkal ismét behinteni. Az állatokat egyenkint petőrléum- és meszölaj-kovarral bekenegetni. Az állakat nem kell elégtetni. *Egy pusztai asszony.*

Hogyan írjuk nálunk a taraczkőt (Másozték felélet a 390. sz. kérdésre). Nem ritkán hallani panaszokat, hogy a taraczk költője a vetést, pedig már vése előtt a talaj többször forgatva volt s dacára annak még talán jobban erősdök.

Nálunk következőleg járunk el a taraczk írása művétvel: a hol a taraczk felszaporodott, a földet először csak sekélyen szántjuk, — de legyen soha nem szabad csak úgy, hogy lehetlően a föld omós legyen. A szántást hagjuk kissé pirulni s utána eresztünk fogest ez ismét pirul, a frissen fogott föld s egy esetleg 3-szor is fogsajuk, azután már mikor a fogás a taraczkgyökereket a földből jól kinyúlta 1 emter 5-10 furval kis léci gereblyével a fogas által kirazo taraczkot összekupacoltjuk illetőleg a föld végen germaidának őszszelreka hagjuk, melyeket kiszáradása után tűz-lányaugy lehet használni.

A masodik szántást pedig már melyebben 6-7 centnyi mélységben végezzük, ezt ismét a fogsajós követi és gereblyes fűk és a harmadik szántással is, de ezt megint csak mélyebben mivéljük, hogy minő melyeből a taraczk gyökereit kiszedhesük s ezek után vetésül pedig olyan veteményt használunk, mely a gymirtók közébe tartozik, p. o. répa, zabosbűkköny, burgonya, luczerna, borsó, kender, len.

Ezen eljárás kissé költséges ugyan, de biztos sikerhez vezet. *O. Gy.*

Beteg szőlőszemek és beteg szőlőlelő. (Felélet a 345. sz. kérdésre.) D. A. Összesen 4 szőlőszemet küldött, melyek egy-egy oldalán a bór el van halva s ez miatt a bogóy húsa is egy darabon ebarnut. Semmi gomba a bogókóon n-m konstáltható s a baj nem lesz más mint *napperszés*.

A beküldött felső lapjának nagy darabjai elvanak barnulva, a többi helyen a level színe zöld. Az ebarnut részek száma, szabálytalan, egymással több-kevesebb összefüggő barna foltokból állanak. Az így ebarnut levelek betegségét a francziák *brunissure*-nek (barnulásnak) nevezik. Habár Franciaországban a brunissureben tökély pusztulnak el egyes adatok szerint a kár ott van tapasztalható voltami jelentőségnek; nálunk tudomásunk csak előszörra jelenkezett a brunissure egyes tökély levelein, amely tökély néha leveleket ideelőtt el is hullatják, de maguk tönkre nem mennek.

A brunissure okulás már több parazita előtettem meg, utóljára a *Pseudococcinus vitis* név, de viszont úgy régebbi mint legújabbai vizsgálatok tagadják, hogy a brunissure parazitikus betegsége volna. Nyugtalanúságra ok nincsen, ezt jó lélekkel mondhatom.

M. Gy.

Löhére és réti széna térfogatát suly. (Felélet a 346. számú kérdésre.) Nagy általánban egy köbméter réti széna súlyát ószszekák után 4 héttel 90-100 kilogramm, ledűlepede 110-120 kg.-nak szokás felvenni; a sárjűt 75-85 kg. illetve ledűlepedés után 100-110 kg.-nak; a löhére, luczerna és baltacim szénát 80-90 kg., ledűlepedés után 100-110 kg.-nak.

Ezek természetesen csak megközelítőleg pontos adatok s csupán általánosságban szolgálhatnak tájékoztatul. Pontos és teljesen megbízható adatok kizárólag lemérés után szerezhetőek.

Hogy mennyiért lehet átvenni a szénát és luczernát a helyszínen, azt a vidéki állgat szerint lehet megállapítani, ezen árak valamely nagyobb központ piaczi jegyész-hoz igazodunk. Gazdaságunkon az értékesítésnél 2-4 korona árban szokás ezen szénafélék mmmászját számítani.

Bűkkönymag felesége és használhatósága. (Felélet a 347. sz. kérdésre.) A beküldött megmértának körülbelül $\frac{1}{4}$ részét a „Galium aparine” nevű gymonóvénny magja alkotja, $\frac{1}{2}$ -része — a fekete színű — őszí, $\frac{1}{4}$ része — a tarka, világosabb színű — tavaszi bűkköny-mag. Azt, hogy szelíd, vagy vadbűkköny-mag-e így meghatározni a mag után nem lehet. Tekintve azt, hogy a mag nagyon gyorsan esz a gymonógot belőle kiválasztani nem lehet: ezzen mag elvetését nem ajánlhatom. Sokkal ajánltosabb beszerezni szűszös bűkkönymagot s azt rozsszal keverten elvetni, az kltűnő és nagytömögű korai zöldtakarmányt szolgáltató. Magyar holdankint 120 liter mag-keverék elegendő, aszerint, hogy az illettó talajon a hűvelések jól vagy kevésbé jól diszernnek, ezen keveréke ármeték szerint $\frac{1}{2}$ -részt vagy $\frac{1}{4}$ -részt bűkköny véendő.

A burgonya elártása. (Felélet a 348. sz. kérdésre.) A burgonyának legmegfelelőbb elártási módja teljesen azonos a takarmányrépa elártási módjával. A betakarásra kizárólag fű hasznaltatik, számalával nem borítható be előbb a prizmakát, minthogy a gyakorlati tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ha közvetlenül a burgonya számalával takarították be a számburkolatra kerül a föld; a meg-számolás $\frac{1}{2}$ sokkal nagyobb. A számalatarkónak csupán a hideg idők beálltján van jelentősége, a napfény és nedvesség ellen jó oltalm nyújt a burgonyának; télire azonban teljesen eltávolítandó a prizmakról, hogy a föld közvédenli a burgonyának érinkeztesse. A prizma 80-90 cm, szélessé alapon 90-100 cm, magassra készítendő a 60 cm. vastag földréteggel a legerősebb hideg ellen is teljes védelmet nyújt. *R.*

Mesterséges legelő költői talajra. (Felélet a 349. számú kérdésre.) Szaraz felelő költői talajra mesterséges legelő létesítése czéljából a következő fűkeverék ajánlom:

		Vetőmagmennyiség kg. holdankint.
10%	csomós ebrir (Dactylis glomerata)...	3' — kg.
10	angol perje (Lolium perenne)	4 7
10	réti komócson (Phleum pratense)	1 2
20	taraczkos tippán (Agrostis stolonifera)	1 6
10	réti perje (Poa pratensis)...	2 4
10	francia perje (Avena elatior)	2 0
10	fehér here (Trifolium repens)	1 0
20	baltacim (Onobrychis sativa)...	1 8

100 % Összesen 35 9 kg.

A fűmagvakat lehet őszszel is, de előnyösebb tavasszal elvetni; lehet vedőönvényvel is e nélkül vetni; újabb időben mindkétbéd terjed a vedőönvény nélküli vetés. Vedőönvényül ritkítázen vetet zabosbűkköny ajánlatos. A fűkeverék korra tavasszal, a zabosbűkkönyvel egy időszakban vetendő. Minthogy a keverékben különböző suly magvak szerepelnek, az egyforma nagyságu és suly magvak együttesen vetendők el. Így a csomós ebrir, angol perje, francia perje és baltacim magja együttesen őszszekerve az első csoportban; míg a réti komócson, taraczkos tippán, réti perje és fehér here magja a második csoportban vetendő el. Vedőönvényvel vetve legelőb a vedőönvény vetendő el.

Élő 2 évben a mesterséges legelőt legeltetni nem szabad, mert így nagyon kirtulkozó gepet nyernék s tartós legelőre egyáltalán nem számíthatunk. Ezért tanácsosabb a vetett legelőt az első években kaszálóként használni.

Párisi kiállítások.

A párisi világkiállítás kiűntetettjeiről a hivatalos jegyzék immár megjelent sietlünk tehát a kiállítás földművelési és kertészeti csoportjában kiűntetést nyert magyar kiállított névsórá közé tenni, mintegy dokumentáltsá-ra a lapunk mai vezércikkében foglaltaknak. A kiűntetéseket nagy száma mindenkit megfogzóhat arról, hogy a párisi kiállításban a magyar mezőgazdasági kiállítás igen szép sikereket ért el, aminek nemcsak erkölcsi jelentősége van, de bizonyára anyagi haszna sem maradt el, mert a kiűntetéseket hivatalos jegyzéke világszerte közzébe kerülőven, a magyar termelések is egyéj lejjöb reklám-eszközöké válik. Teljes megfogózással tölthet el tehát bennünket az elért siker s szintén gratulálunk mindazoknak, akik a nagy versenyben a magyar mezőgazdaságnak és a magyar népek elismerését szereztek. A kiűntetéseket jegyzéke alább következék:

Földművelés.

Mezői munkák és mezei gépék.

Zsűri tagok: Kühne Károly, Renner Gusztáv.

Hors concours: Kühne.

Grand prix: Álammvatusi gépgyár: Esterházy uradalom; Horvát-Szalvón kormányzóság; Földművelésügyi minisztérium vízművek osztálya.

Arany érem: Száll Kálmán, Miklós Gyula. Mérieggyán. Csekonics, Debreczen város.

Ezüst érem: Borhy, Weiser, Kurgner György, főhercegi uradalom, Gyeret, Zirczi apátság, Szajbeli, tamjai gazdaság, Baratta Alajos.

Bronz érem: Borsodmegyei uradalmak, sopronmegyei uradalmak, tolnamegyei uradalmak, borsúny, Felsőbükközorgyay, Mandel Ede és társa.

Élisműró oklevél: Péter András, Miklósy, Kocsis, Dory, Dezasse, Steinhelm.

Szőlőmivélés.

Zsúri tag : Bohus László báró.
 Grand prix : Földmivélsügyi miniszter (szőlőszeti kiállítás).
 Arany érem: Engelbrecht Károly, gyűtemény kiállítás, Kosutány.

Ezüst érem: Allami szőlőmivélségi telep, Kövesfy F., Neogrády. A budapesti mintaszőlőtelep igazgatója, Miklóssy-féle vincellériskola; Baross Károly, és Drukker Jenő; vinczeller-főiskola. Ménesi vinczelleriskola, Jalicz Viktor, Holjacz, Pettenkoffer.

Bronz érem: Szigeti A., Radics János Treitz.

Elismerő oklevél: Bekel, Glassner M., Tichy M.

Közreműködők arany érme: Dobokay L., Istvánffy, Kosmcsy Viktor, Vargha Emil.
 Ezüst érem: Kézi Kovách László, Freitz Péter, Feud Károly.

Földmivélsügyi felszerelések.

Zsúri tag : Jush Eereenz.
 Grand prix: Gödöllői korona- és erdő-uradalom, Bajcs kovári allami uradalom.
 Arany érem: Esterházy uradalom, Berg báró, Almásy Dénes gróf, Csekonics gróf.
 Ezüst érem: Teigzadasági felügyelőség.
 Bronz érem: Partay Géza, vajkiviteli szövetkezet, Borhy G.

Földmivélségi statisztika.

Hors concours: Rodiczky Jenő.
 Grand prix: Földmivélsügyi minisztérium, Mezőgazdasági, kísérletügyi központi állomás.

Arany érem: Linbart György, Magyar Óvár, Frigyes főherceg uradalmi, Degen, Liebermann, Jablonowski, Horvát Szilvov mezőgazdasági szövetkezet, Simonffy, Almásy Dénes gróf.
 Ezüst érem: Reiner Gusztáv, Rohrer, Szahliender.

Közreműködők ezüst érme: Krolpog, Marton Endre, Otlýk Iván, Pirkner Janos, Radács György, Komlóssy, Olgay László, Szapár Péter.

Elismerő oklevél: Kovács Gusztáv.

Gazdasági termékek.

Zsúri tag: Deiningcr Imre.
 Grand prix: Allami ménesbirtok, Frigyes főherceg uradalmi, József főherceg uradalmi, Magyar mezőgazdák szövetkezte, Teleky Arvéd gróf, Miklós Odón, kapuvári uradalom.

Aranyérem: Csekonics Endre gróf, Debreczen város, Erdélyi gazdák szövetkezte, Horváth Szilvov fődmivések egyesületi kiállítása, Almásy Dénes gróf. Díjazási földmivélségi társaság, Torontálmezei földmivélségi egyesülete, Schwarz Móritz Máté-Szalka, Szentkirályi Arpad, Dézsis Ferencc gróf, Zirczi apátiság uradalmi, Kazý László, Kocsis György, Sugár Sándor, Ungerleider József, Iház Lajos, Pfeifer Károly, Schaumburg Lippe hercege.

Ezüst érem: Zágrabi érseki uradalom, Fáy Arpad, Adai földmivélségi-iskola, Algyógyi földmivélségi-iskola. Keckeméti földmivélségi-iskola, Jászberényi földmivélségi-iskola, Lugosi földmivélségi-iskola, Nagy Szent-Miklósi földmivélségi-iskola.

Pápai földmivélségi-iskola, Szent-Imrei földmivélségi-iskola, Acsi cukorgyár, Gyérei Rikárd, Kovács Jenő, Szabély Gyula, Urban Péter, Baich Iván báró, Pongrácz Jenő gróf, Gazdasági intézet, Mandl Éde és társa.

Bronz érem: Burget József és Marton Andor.

Elismerő oklevél: Antal Lajos.

Közreműködők.

Ezüst érem: Rabics József, Türk Arthur, Liptay Jenő, Szabó J., Magyar Kázmér, Gáspár József, Zubahr Vilmos.

Arany érem: Dóry Jenő.

Ezüst érem: Grusbak Samu, Hungária részvénytársaság.

Szervelet gazdasági termékek.

Zsúri tag: Rodiczky Jenő.

Hors concours: M. kir. gypajuminósított intézet.

Grand prix: Szegymegyei gazdasági társulat.

Aranyérem: Almásy Dénes gróf, Baratta Dragano Lajos báró, Inkey István báró, Puthon Lipót báró, Salzman és társa, Sonnenfeld Emanuel, Gyérei Rikárd, Dreher Antal.

Ezüst érem: Cséser Lajos, Pongrácz Jenő gróf, Strasser Zsigmond, Wolf Nándor, Neruda Nándor, Maris Albert, Magyar kivitel- és csomagzállítási részvénytársaság, Steinschneider Jakab.

Bronz érem: Kauders Bernhard, Borhy György, Mandler Vilmos, Urban Péter, Vasmegei gazdasági szövetkezet.

Közreműködők:

Arany érem: Heller Mihály, Csernel, Somsich Endre.

Ezüst érem: Helfy József.

Hasznos rovarok és termékek.

Kértkezony rovarok és élősdai növények.

Zsúri tag: Mátyás Isidor.

Grand prix: A földmivélségi minisztérium szegzdári seiyentenyésztő állomása, Ambrózy Béla báró.

Ar ny érem: Kovács Antal, Pizo Kornélius Liebner József.

Ezüst érem: Baranyay Géza, Harkányi Károly báró, Balint dr., Láng, Mikalozs Laura.
 Bronz érem: Horvát-Szilvov országoszi akadémia, Vidor Ilés, Adám, Berkits Száva, Nagy Erzsébet, Ngy Ödön, Pohanka Éde, Vujkovits Szvetozár, Horváth Éde, Lakatos Károly, Paik Lajos.

Elismerő oklevél: Komanda Imre, Borhy György, Orosháza gazdasági intézet, Erling Lenárd, Szabó Sándor.

Közreműködők bronz érme: Pirtzon, Rathowsky, Teodorovitz.

Kértkezlet.

Kértkezési felszerelések.

Zsúri tag: Seyderhelm Ernő.

Grand prix: Kértkezési akadémia.

Arany érem: Allami kértkezési felügyelőség, Hein János, a budai vákaptanyság, Mautner.

Ezüst-érem: Petz Armin, Journal le Jardin, Esterházy Ferencc hercege, Rohonczy Gida.

Bronz-érem: Orosházi kértkezési tanfolyam, Kúsz György, Sopron város, Dreher és fia, Pozsony város.

Gyűmölcs-termelés.

Ezüst érem: Padicska.

Bronz érem: Rohonczy Gida.

Földmivélségi oktatás.

Jury tag: Tormay Béla.

Grand prix: Földmivélsügyi kormány, Földmivélsügyi minisztérium, Allatorvosi főiskola.

Arany érem: Magyar óvári gazdasági akadémia, A gazdasági iskolák összképzés, Horvát-Szilvov-ország gazdasági iskolái, Debreczeni gazdasági iskola.

Ezüst érem: A kaszai, keszthelyi és kolozsmonostori gazdasági iskolák, a sárvári teigzadaság.

Bronz érem: Szabó Ignácz, Sikó Áron.
 Közreműködők arany érme: Huitya Ferencc dr., Kosutányi Tamás dr., Nádaskay Béla dr., Rácz István dr., Linbart György Malin, Mállér Ottó, Thalmayer Viktor.

Közreműködők ezüst érme: Budaházy Imre dr., Gerlóczy Géza, Kalazdy nővérek, Kerpely Kálmán, Kossa Gyula, Krolp, Kuráli, Kiss József, Lenarci, Magyar, Monostory Károly, Péter Béla, Plosz Béla, Rüter Gusztáv, Schandl János, Schwyzsky Armin, Szentkirályi (Kolozs-Monostor), Tange Ferencc, Hensch (Magyar-Óvár), Sporzon Pál.

Közreműködők bronz érme: Krecon Melcher, Weisz Beintner (Monostor), Cselkó, (Magyar-Óvár), Lovasy (Keszthely), Nyiredi dr., (Keszthely), Wa-chkau.

Közreműködők díszelő oklevele: Lugosi gazdasági iskola, Faber, Grünwald, Padicska, Réthy (Kolozs-Monostor), Secesey, Zalka (Kassa).

VEGYESEK.

Mielőndomok tartalma:

Az OMGE közleményei	1303
Magyar díszeség	13 3
Parisi kiállítások	1308

Növénytermesztés.

A kornló okozati szállítás és legelőnyesebb állítási módja

Gazdaság növénytan.

A peronospora és lisztharmat a szőlő fűrtjéin

Gazdasági állattan.

Az egőrtjárás hirdető

Gazdasági gépészet.

Hegyi étek és hegyi vetőgép

Gyegyek

Kértkezési közlések

Szerkesztői üzenetek

A magyar kir. földtan létesítet mazzama a közönségnek felvilágosító nyitva áll minden vasárnap és kértkezési hirdető

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délután 10-12 óráig, egy korona személyenkénti belépő díj lefizetése után tekinthető meg.

Mauthner Ödön

BUDAPESTEN, VII. Rottenbiller-ut. 22. VI. Andrássy-út 23. sz.

ajánli:
 legjutányosabb áron:
valódi bajor tarló **őszi búkkönyt**
répamagot **ősi borsót**
biborherét **káposztarepcezt**
szőszös búkkönyt **póhánkát**
szőszös búkkönyt **kőlest stb.**

es. és kir. udvari szállító magkereskedése
veszi:
 minták beküldése és az ár közlése mellett a legmazzasabb napi áron mindenféle gazdasági magot, jelenleg főképpen: **őszi borsót**, **biborherét**, **szőszös búkkönyt**, **káposztarepcezt**, **őszi búkkönyt**, **tavaszi repcezt**, **kőlest stb.**

A m. kir. megalapításai mauroz gyűjteménye a VII. ker., Kerespesi út 72. szám alatt házban megtekinthető a hétfői és az ünnepek követő napok kivételével:

naponként á. c. 9 órától á. n. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepek követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum látogatási jegyére.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerespesi-utón: a városból jövet VIII. ker., Alsó-erdősor utca sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utca sarkán van.

Halalozás. Bertalan Alajos kegyestanító-rendi először, a Magyar kegyestánítórend uradalmának főszékfőnöke. Mernyén 58 éves korában elhunyt. A bűnös, mint a nagykérdésű uradalmak főszékfőnöke, mintaszerűen vezette a rendnek kezelésére bízott birtokait, kiváló gazda volt a gazdaságtudományi mozgalmakban is tevékeny részt vett. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó-bizottságában a Somoegyvármegyéi Gazdasági Egyesülettel képviselte.

Tenyészszarvasmarha és állatállítási Aranyos-Maróthon. A Barsamegyei gazdasági egyesület a vármegyei lényesség birtományával folyó hó 19-én djázzal egybekötött tenyészszarvasmarha- és állatállítást rendezett Aranyos-Maróthon. Már igen sokszor kifejtettük hogy hazánk rendkívül fontosságát, amelyely a vármegyei gazdasági egyesületek által a rendezési szokott állatállítástok a népies tenyésztés emelésére bírnak. Az ilyen alkalmakor kitűzni szokott díjak nagymértékben fokozzák a kisgazdáknak az ambícióit és az állatok gondozására való hajlamot, aminek folyamánya azután a tenyésztés anyagnak fokozkált való javulása. Különösen oly vidékeken bír igen nagy fontosság az állatállítási rendezés, ahol a népies tenyésztés még elmaradott és éppen azért elismeréssel emelkeznék meg a Barsamegyei gazdasági egyesület azon tényéről, hogy vármegyéjének oly járásában rendezte ezen állatállítást, ahol a népies tenyésztés még igen kezdetleges fokon áll.

Amennyire helyes azonban az állatállítási rendezés, annyira nem a legelőtől az állat állítási czime alatt rendezni, mert az állatállításihoz egészen más követelményeket kell fűzünk, mint az egyszerűbb állatállításihoz az azok rendezése egészen más előfeltételekhez van köte. Eppen ezért hang-súlyozzuk, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek ne a hangzatos czimű állatállítási rendezésre törekedjenek, hanem az újat ép úgy betöltő, de kisebb igényű állatállítási rendezésre. A Barsvarmegyei gazdasági egyesület által rendezett szarvasmarha, állatállítási Aranyos-Maróthi vidéki tenyésztők összesen 110 drb szarvasmarhát hoztak fel, amelyből 67 drbot kitenyésztők állítottak ki, a többi uradalmi tenyésztőkéi került ki. A kiállított állatok djázzására a földmívelésügyi miniszter 400 koronát, a Vármegyei törvényhatóság 400 koronát, József Ágost főherceg 100 koronát adományoztak, úgy, hogy djákra 1000 korona állott rendelkezésre a bíráló-bizottságnak, amely *Szent-Iványi* Oszkár elnöke alatt *Bodó Péter, Dus Jenő, Hecker Adolf, Leváth László, Moravcsik János, Oláh Dezső, Surányi Sándor, Szabályi Árpád, Kudnyánszky János* és *Fantás Rezső* egyleti tagokkal alakult meg. A rendelkezésre álló djákot a bizottság igen helyesen csaknem egészen kiosztotta a kitenyésztők között, abból az elvből indulva ki, hogy ezáltal ösztönözze a kitenyésztést és állatállítást nagyobb-mérték felkarolására. A bizottság ezen följegyzését a magunk részéről is teljesen helyeseljük, de nem érthetünk egyet azáltal a följegyzéssel, hogy a bizottság a bikák csoportjában is djákozott oly állatot, mely a tenyészbikához fűzőtt követelményeknek a legtöbbjéről sem felelt meg. Nézetünk szerint különösen tenyészbikák abban az esetben djákozhatók, ha a kitenyésztés céljának, melyet szolgálmi hivatva vannak, teljesen megfelelnek.

A kiállításra fűszózt anyg sokkaltá jobb volt, mint a szarvasmarha-nyug, amelynek djázzására 800 korona állott a bizottság rendelkezésére. A lovak bírálatát *Dombay Vilmos* elnöklötte alatt *Boltka Zoltán, Kosztolányi István, Kosztolányi Sándor, Lutz József* és *Kudnyánszky Titusz* tagok végezték. A kiállítás a földmívelésügyi miniszternek *Oláh Dezső* állattenyésztési főfelügyelő, s. *OMGE'-²* *Jozseffy Pál* tíkár és a Nyitraivölgyi gazdasági egyesülettel báró *Friesenhopf* Gerő alelnök képviselte. A kiállítás létrehozásában és rendezésében *Levath László* tíkár fejtett ki elismerésméltó tevékenységet.

Élgette. Darányiné. A barsamegyei gazdasági egyesület folyó hó 12-én Léván, a városköz nagy termében, a tagok nagy szám jelenléte mellett, rendkívül közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya volt: Darányi földmívelésügyi miniszterünknek a „Pester Lloyd” méltatlan megtagadása ellenében határozott tiltakozási állásfoglalás. Egyhanglág a következők szerint intéztett a közgyűlésből a földmívelésügyi m. kir. miniszterhez: „A barsamegyei gazdasági egyesület má népes közgyűlésén, osztatlan nagy lelkesedéssel híálás köszönetét fejezi ki Nagyméltóságodnak, hogy hazánk mezőgazdasági érdekei mindenkori buzgó támogatásáért, azok felvirágoztatásáért és ez irányban a párisi kiállítás alkalmával a nemzetközi gazdakongresszusban is ügyünket mint lelkes vezér dicőszóval képviselte, ezeknél fogva megbotránkozással utasítja vissza a „Pester Lloyd”-nak Nagyméltóságod elleni nemtelen támadását és tisztellelt kéri, miniszter eddigi útján tovább haladva ígygy ügyünk vezetésében magát megintatni ne engedje.”

A *Pestmegyei gazdasági egyesület* is feliratot intézett Darányihoz, mely így szól:

„Vármegyéink közénége is megbotránkozással értesült azon igazságtalan és méltánytalan támadásról, mely a „Pester Lloyd” napilap, a párisi nemzetközi gazdakongresszus alkalmával tartott felkötőelőjéret Nagyméltóságod és Nagyméltóságod személyében a magyar gazdaközönég ellen intéztett. Nagyméltóságod hazánk mezőgazdasági érdekeinek előmozdítása, érvényre juttatása és megvédése, de általában földünk népe jólétének emelése körül, elévülhetetlen érdemvel szerzett, mit a magyar gazdaközönég által ismer el.

Méltó visszatézetést és megbotránkozást szült tehát országzerte azon alaptalan támadás, mely Nagyméltóságodnak éppen ezen nemces tevékenység ellen intéztett.

Tudjuk jól, ismerve Nagyméltóságod erélylyel párosult céldatolatos tevékenységét, hogy ezen támadás Nagyméltóságodot áldosos működésének kitűnő czéjlag megvalósításában megbátatlan nem fogja, de kitenyésztésünk tartjuk szavunkat felelni és tiltakozni az így alaptalan a egyes önző érdekek diktálta támadás ellen, melynek elé Nagyméltóságod, de irányva mezőgazdasági érdekeink ellen volt intézve!

A magyar mezőgazdaság nem grammat, melynek egyes érdekcsoportok szabadon kibáználhassanak, hanem népián megjelölésnek és boldogultságának alapja és biztosíthatjuk Nagyméltóságodot, hogy hazánk gazdaközönégét, földmívelő népet mezőgazdasági érdekeink előmozdítása megvédése és érvényre juttatása körül kifejtett munkájában mindenkori oldalát mellett fogja találni.”

Viharügy-ügy. A zalamegyei gazdasági egyesület egy viharügy-verseny megtartását tartja szükségesnek, miért is a f. év július hó 8-án Keszthelyen tartott rendezés közgyűléséből kifolyólag 250 sz. értesítésével a nevezetesebb viharügy-gyárosokat versenyre szólítja föl. A verseny a magyar földmívelésügyi m. kir. miniszterének kiküldöttyei: a budapesti magyar kir. meteorológiai intézet első aszt. tanúsának, a tapolezai m. kir. vinczellérféköp

in'ezet igazgatójának, a megyei gazdasági egyesület tagjának és az érdeklődő gazdaközönégnek jelenlétében *szepember hó 9-én d. e. 9 órakor* Badacsonyban a „Hableány” című vendéglő közleében fog megtartatni és a kiuteltésre méltó gyártmányok elismerő oklevelekkel fognak jutalmaztatni. Badacsony a Balaton melletti gőzhajózási megállóhely, hova vasuton Bogláról, Tapolezáról és Keszthelyről juthatni el.

Lapunk má számához csatolva van *Fükér Gusztáv* weipertai fegyvergyáros projektusa, melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

NYILTTÉR*)

Szuperfoszfátot,

Kénvasas-kállt, Kénvasas-ammonet, kovavasas-kállt, (dohánytrágyádnára)

kénport,

(legfinomabb — 78% Chanel oldum ellen)

rézgalicot, 98/99%

legolcsóbban szállít a

"HUNGARIA"

MŰTRÁGYA, KÉNSAV-ÉS YEGYI IPAR
RÉZSÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
V. KER. FÜRDŐ-UTCA 8. SZÁM.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönég

figyelmét

a budapesti gyapjú-árukeziókra,

melyek idei második sorozata

f. év szeptember hó első felében tartatik meg.

Az árukeziókra felkötött és „Dunaparti” tehérgyáruk által szervezett gyapjúütemezés a M. Á. V. Országos erízlettel megdöbbenésben, valamint ingyen raklárakban résztesznek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással színdennél:

Gyapjúárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA,

BUDAPEST, V. Erzsébet-út 13.

Az érvast állat közlelőként a szerkesztésig feloldozást nem vállal.

Keresünk legjobb minőségű TEJET,

m. pontja egyelőre 200 literet, egy a fővároshoz közeli mintaszerűen berendezett (vagy berendezendő) tejgazdaságból. **A szokottal jobb árú tejtűnik.** Ajánlatot a kiadóhatalba vagy ott meg tudható eziminkre kérünk. 1373

Mezőlelet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiadásában *Az Újlelt Úradalom Üzleti berendezése a "Köztelek" szerkesztésű által kitüntetett pályám.* Két tábla hat ábrával. Irta: Wiener Moszkó. Egy hazai helyettes úradalom üzleti ágának jóvelmedéselgerése és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv. Ára portmentes megközelítéssel 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhatalba intézendők.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonázása.

(Guttmann és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés a gabonaszéről.

1900. augusztus 24

A mai napig hoztallal képelesen a malok jobb vételével megint mintegy 6000 mássa készenba kelt el a közeli vározon. Kezemből jött trott, sőt 5 hiférg magasabb árakon. Feinbottól 9000 mássa tengeri.

A határópiácokra ma 15.42 K. indult meg az októberi bunn, de nem tartatta magát, mert a vevők csak gyren jelenektek, melynek hatása alatt mindinkább ellanyhult 16.36 kronára, mely kuruznál szükse megállapított.

Asz fejrézés 100 kg-ra vonatkoz:

Bladtott:			
Uj-buzsa:			
Tiszavideki:	400 mm	80 kg	K. 15.90 8 hóra
	150	80	— 15.90
	100	80	— 15.90
	400	75 ^h	— 15.80
	300	78 ^h	— 15.90
	100	79 ^h	— 15.80
	100	77 ^h	— 15.90
	100	80	— 15.80
	150	79 ^h	— 15.80
	600	78 ^h	— 15.85
	500	77 ^h	— 15.85
	100	79 ^h	— 15.80
	100	79 ^h	— 15.90
	100	79 ^h	— 15.90
	100	79 ^h	— 15.50
	100	79 ^h	— 15.90
	500	79 ^h	— 15.50
	100	79 ^h	— 15.40
	500 mm	79 kg	K. 15.80
	200	79 ^h	K. 15.30 3 hóra
	150	79 ^h	— 15.8 ^h
	500	78 ^h	— 15.90
	100	78 ^h	— 15.45
	100	77 ^h	— 15.45
	100	78 ^h	— 15.45
	100	78 ^h	— 15.50
	100	78 ^h	— 15.45
	100	78 ^h	— 15.90
	100	78 ^h	— 15.50
	300	78 ^h	— 15.80
	250	78 ^h	— 15.50
	100	77 ^h	— 15.40
	400	77 ^h	— 15.30
	100	77 ^h	— 15.50
	100	77 ^h	— 15.50
	100	77 ^h	— 15.40
	150	77 ^h	— 15.50
	100	77 ^h	— 15.40
	900	77 ^h	— 15.80
	100 mm	78 kg	K. 15.50 3 hóra
	300	76	— 15.90

Árphán jobb vételével mellett az árak változatlank, takarmány árpáért 11.20—12 K. míg főnemebb 15.00 K. fizettek.
Rozs báyadt móróskét kínál mellett, inebó 9 aru kereszt, míg közönseges minőségűért 13.00—13.80 K. fizettek paritásban.
Tengeri lenyha, helyben vagonokra rakva 12.30 kapható, Budapestben, ab álomás a kínálást ismét énteket k egy esk 11.80 kronára a legjobb álmóssal.
A közönséges jobb vételével mellett helyben 10.80—11.40 K. míg budapesti paritással új árúrt 10.20—10.60 K. érhető el.

Határódi egy órai zárlat

Buza októberre	1900.	15.32—34
Áprilisra	1901.	16.60—18
Tengeri aug. 1900.	—	—
októberre	1901.	9.68—08
Rozs októberre	1900.	14.—01
Zab októberre	—	10.63—08

Szeszűzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszűzletben e héten az üzletmenet korlátolt volt és csak az azonnali átvételre kérészeket, míg ellenben későbbi szállításra gyér a kereslet, mert a főnyereségek és kereskedők oleóbb árakat remélnek gyoben, adózáttal szesz nagyban adozva 115.50—117.50 kron, adózáttal 40.50—47.50 kron, azonnali szállításra. Évesköztes változatlan szállár és adozva 117—118 kron, adózáttal 47—48 kron. Az adozott nyereszes és denaturált szesz az jó kereslet mellett változatlan szállár és mellett lett vásárolva.

Videki finomítógyárak finomított szesz nagyban azonnali szállításra 115.50 kron. ajánlottak ab álomás és néhány tétel ez árúrt el is kelt azonnali szállításra. Mer gazdasági és energyárak kontingens nyereszeset gyeren ajánlották és csak néhány tétel kelt el 39 kron, azonnali szállításra. Későbbi szállításra jgyrészen elő több tétel lett vásárolt.

A kontingens nyereszes ára Budapeston 40.50—41.—1.00 kron.

Ezeri tejszár 44.20—44.80 kronon, kontingens 40.25—41.— kronon adózttan és szeszért.

Frécsk tejszár 113.25—114.— kronon adózott és 40.25—41.— kronon adózttan és szeszért.

Tví szék tejszár 19.50—20.— kronon kivitteli szeszért honttelejre.

Videki szeszgyárak idétől: Kolozsvár, Bars 1/2 kron drágábban, s többiek változatlanul szállárán jgyeznek.

Budapesti szőlőszárak s héten: Finomított szesz 116.50—117.50 kronon, évesköztes 117—118 K. szesz és adozva 114.50—115.50 kronon, szeszszesz adózáttal (kontingens) — kronon, denaturált szesz 36.50—37.— kronon. Kontingens nyereszes — kronon.

Az árak 10.000 Hiferkónkettét horó néttél beérőntve vasutállomásokra szállítva készpénzzéssé mellett érteendők.

Vetőmagok (Mannher Odón tudósítása.)
Őszi koron kívül, ősi búkköng, homokbúkköng, Szt-János szesz, bábóker voltak a legkeresettebb cikkek és eszöböl nyegböl mennyiségek kelték el. Tisztá, jó vetni való ősi hozó megtarotata a mill belt 8—9/16 frityi árú, míg ellenben grönbbő árú 7—7/16 frityál ajánlották. Homokbúkköng-beli készletek eszekélyek és a külföld is érdeklődik e cikiz iránt, ip gyér bábóker iránt is. Fővárosi árát Amerika hamis föllébb tartja, hogy az székly miatt ismét rosszabbat a termésre való kijátásos. E té hancosin szántán ármekelődött mutat. A város ló-hézre vonatkozó eddigi beérkezési tudósítások egy oltérden hangzanak, hogy alig lehet abból díletet vonni. Az szón állottag ez évben is nagy kárt okoz néhány vidéken. Magyar lucserdőkben is éntekett mutató másták, szesz szesz nagy szesz aprószesz. Erős kelete van a belpostaszékének, míg ellenben távolrőpöböt már csak kisebb mennyiségek kelttek el. A Mannher Odón szék és lóe gazdaságosított kívánataru árak levénál, akár sürgyenleg teljesen köntömésmentes értesít el összes megaféleknek napi árúrtól.

Hedrich és Strauss "Királyalmom" üzleti tudósítása a "Köztelek" részére. 1900. aug. 24-én.

Rozsallist:

Szám:	0	0/L	I.	II.	II/B	III.	FR.
Ár. K:	22.90	21.80	21.30	19.40	17.40	14.—	20.80

Köleskása:

Szám	0	1	2	3	4
Ár. K:	20.80	22.—	21.—	20.—	18.50

Rizstakarmány	Árpáda	Takarmányára
10.60 K.	10.60 K.	9.80 K.
Rozsokorra		
6.00		

Árúnk 100 kónketté, helyben, egyelnyalt tisztasulnyk véve, székálly együtt érteendők.

Asz Erzsébet Gőzmalom-Társaság Üzleti tudósítása a "Köztelek" részére. Budapest, 1900. aug. 23-án. Köntömésű néttél szék 100 kónketté, tisztasulnyk székálly érve, székálly, a budapesti vasúti vagy hajóállomások szállítva:

Buzalistsz									
Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7	7 ^h
Ár. K:	26.60	25.20	23.90	22.90	22.—	20.40	18.60	15.60	14.40

buzakorra		8-as takarmányalistsz		finom gorbaba	
kronon	11.40	8.60	8.60	8.80	8.80

A központi vásárcsarnok árjgyezése nagyban (en gros) elidezítettek árúrtól.

A magyar garatké vásárcsarnok ellátó szövetkezet üzleti jelentése. 1900. aug. 22.

Tömeges hozatallal, meglehetően jó vásárlási kedv jellemzőkéneműben, igen élénk letyuk volt tojás kivételével. — az árúrt, mert az árak átlában lefelé hajók különösen gyümölcsömeteknél.

A húszlét változatlan.

Vadlődőkötél az árak nagyböl feltökésköz folytán oleóbbodtak. Az 150—160 Hifér egészben s kétként Nyú 300—320, fogoly 120—130 Hifér darabja.

Tojás nagyban keresett, kevés érkezik a piacra, afelett 56—56^h, erdőnyi 64 kronával kelt el, aródi láfánként.

Tejermékek lenyha, ka teavaj 190—200, főszóvaj 150—160 Hifér kéntek nagyban. Turó teljesen ellátott, nem akad sz vevő.

Baromfák: 416 csirke 120—180, sovány lina 320—400, kacsra 180—200 Hifér paróntknt.

A gyümölcsöpiác lenyha, különösen dinnye, mely vaggottelökben érkezik. Görögjúdion 16—30, székly 10—30 kron ráka. Madárszék 28—47, Chamales 60—80, ősi barack 30—70, rétesáma 12—20, körte minőség szerint 28—50 kronon 100 kónketté.

Hivatalos árjgyezés

Budapest északfővárosi vásárcsarnokában eladott élelmiszerek árjgyezése. 1900. aug. 23-ól.

Hús és hústermékek. Marhahús: g. h. g. h. g. h. g. h. r. rendő 108—114, II. r. 102—108, III. r. 98—102, eleje I. r. 100—104, III. r. 94—100, III. r. 92—94, borjúhús: I. g. h. g. h. I. r. 116—124, II. r. 112—116, eleje I. r. 96—104, II. r. 92—96, bárány: I darab lánnyja — eleje —, birakús: I. g. h. g. h. I. r. 76—84, II. r. 72—78, eleje I. r. 68—76, II. r. 64—68, sertésbús: I. g. szalonával budapesti 100—104, vidéki: szalonaa nélküli budapesti 94—106, vidéki: sertésbús pórtóltek való —, kocsonyának való —, székly 108—114, II. r. 102—108, III. r. 98—102, 120—150, malacok 45, szópás I. r. I. drb 6.00—3.00, tisztított I. r. I. kg. 1.50—1.90, sonka I. kg. nyers, bef. hentes 0.90—1.20, füstölt bef. cental 1.04—1.50, csont nélküli 1.20—1.70, sonk I. füstölt prégal, cental 2.08—2.10, csont nélküli 0.—, kolbász I. kg. nyers 1.00—1.20, füstölt I. r. 1.40—1.90, salonnas I. g. —, csont nélküli 1.20—1.70, sonk I. füstölt prégal, cental 114—118, horod nélküli budapesti I. 110—112, szalámni I. kg. befűdött 280—320, prégal: —

Baromfi. A Ész: (1 pár) csirke rántani való 1.00—1.50, tyúk befűdött I. r. 2.20—2.40, káppan hízott I. r. 0.00—0.50, csirke 1.00—1.20, ruzsa hízott I. r. 4.—1.40, sovány befűdött 1.00—2.40, lina füstújdon 3.20—4.—, hízott I. r. 8.—11.—, sovány befűdött 3.20—4.—, hízott I. r. 8.—11.—, sovány befűdött 3.60—4.— kronon. — B) Tisztított: csirke I. r. I. drb 1.00—1.80, tyúk I. r. I. drb 1.40—1.50, káppan hízott I. drb 0.60—0.80, ruzsa hízott I. drb 1.60—2.60, I. kg. 1.10—1.16, hízott tyúk 1.14—1.20, I. drb 3.00—5.50, magló I. kg. —, I. drb —, pulyka hízott I. kg. 0.00—0.00, I. drb —, magló I. kg. —, I. drb —, ludmáj I. kg. 2.00—2.80, nyári I. drb 0.70—1.40, ludszár I. kg. 1.20—1.60 kronon.

Hal. Ész: (1 kg) karasa 1.40—2.—, csuka 0.00—1.00, ponty 0.00—1.00, 4.00—2. mány, 1.00—2.00, sülő halak: —, csomóp 1.30—1.40, pisztráng any —, kónsz 0.—, keszeg 0.—, angolna —, gyo kreret 0.50—0.80, Latca rájnai I. kg. —

Tej és tejtermékek. Tej teljes I. liter 0.18—0.20, befűdött 0.12—0.12, tejfel 0.60—0.80, teavaj I. kg. 1.70—2.—, főszó darabon 1.00—1.50, szedett —

Földbirtokosok,

szőlők és raktár-
vállalatok stb. Ő-
gyelmébe.

Austria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézetem

ajánl ígen csekély kölcsönj mellett 96 □ mtr. és 48 □ mtr. nagyságot telített

kazal ponyvákat,

vasuti waggonok és más mezői termékek betakarására szolgáló ponyvákat, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekereponyvákat**, míllyal saját ponyvának beszeresése megtakaríttatik. Ugyisint

zsákok is kölcsönöztetnek

ígen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legelőcsöbben szerze-
tők be új és használt 726

telített ponyvákat,

valamint **szekereponyvákat** 7 korona és 9 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.
Minden 50%^okal olcsóbb mint bárhol. Ő
Ócska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V. Arany-János-utca 12.

TELEFON.

Székely-úti :
Nagel Adolf, Budapest.

Eladó (Erdélyből importált) tinók.

Két vasuti állomás között a Dunán túl, kitünő állapotban levő állomány, u. m.

29 darab 3 és ¹/₂ éves,
24 darab 2 és ¹/₂ éves,
**jutányos árban sza-
bad kézből eladék.**

Czím a kiadóhivatalban.

1235

Toronyi bérletgazdaságunk,

mely áll

1311

1700 magyar hold szántó
50 „ „ „ rét
300 „ „ „ legelőből.

Van jövedelmező tejgazdaság berendezve, teljes racionális fundus instruktusból, Szombathelyhez 1/2 órányira fekszik. Posta és távirda, vasutállomás helyben, f. év október 1-ére átadó. A bérszerződés 1906. október 1-ig tart, de esetleg a bérbeadó uradalom által további 10 évre meghosszabbíthatik. Felvilágosítások csak személyesen adatnak a helyszínen.

HOFMAN FIVÉREK, Torony (Vas-megye).

Gazdaságok, iparosok és malmok részére ajánlja a

DREZDAI MOTORGYÁR

Rényi-Társaság (ezelött HILLE)
1-100 l-es gáz-, benzín-, petrolénum- és acetylen-motorok, gépek és locomobiljait.

Nagyszerű újítások
szabadalmazotti
szerkesztéssel.

Minden kiállításán és versenyen első díjakkal és éremekkel kitüntetve.

Vezetékvonalon: Gellért Ignác és Társa, Budapest, VI. Teréz-kerút 47.
FŐKÖMÉNY BUDAPESTEN.

Importált eredeti

angol kosok

kaphatók:
PICK OSWALD-nál
BUDAPEST,
VIII., Kült-Keresési-ut 1. sz.

Superfoszfátok

Alatti és legelőcsöbb savány eredetűek,

foszforsavas trágyaszert minden talajra.
Gyors hatásért kezeség, legnagyobb eredmény.
Nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél,
semmi más foszforavakkal nem pótolható.

Azánlok továbbá:
Csontlisztet, Chilisalétromot, kén-savasammóniákat, kállisát, kálcitot, különlegesen műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, thomsoni szab. superfoszfát-gyepszetet
heresék trágyájával és az istállótrágya konzerválására;
takarmánymeszet stb.
bárhova versenyképes áron szállít a legzigorubb tartalom-szavatolás mellett

Kész- és műtrágyagyár **A. SCHRAM** Ledenkure-Thomson és Lisek Restok m.
Központi iroda: **Prága, Heinrichsgasse 27.**

Gyümölcs- és szőlőbor készítősi gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

foltyonosan ható keleti emeltyő szerkesztéssel, és nyomorító szabályozással. A munkaképesség 20%, anyagból mielőbbi készítés.

Szőlő és gyümölcs zúzó és bogor mocsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek, részbe és gyümölcs őrök, Assaló készülékek gyümölcs és szőlő sajtók, gyümölcs- és szőlő sajtók, legújabb szerkesztéssel, Assaló készülékek gyümölcs és szőlő sajtók, legújabb szerkesztéssel, Assaló készülékek gyümölcs és szőlő sajtók, legújabb szerkesztéssel.

MAYERFARTH PH. és TÁRSA
sz. és 1/2 órányira fekszik, Posta és távirda, vasutállomás helyben, f. év október 1-ére átadó. A bérszerződés 1906. október 1-ig tart, de esetleg a bérbeadó uradalom által további 10 évre meghosszabbíthatik. Felvilágosítások csak személyesen adatnak a helyszínen.

Bahlsen óriási vető-rozsa (Bahlsen „Elite“-je (Bahlsen „Triumph“-ja)

Az idén is — mint kedvezőtlen időjárás esetén — vetésem a legkiválóbb vető daczára a legkiválóbbak bizonyultak. (30—54-szeres maghozam, nagy, értékes szalmáhozam) **Bahlsen-féle legújabb „javított arany-gyoma buza“** azonosan, sőt több esetenélkövesebben minden más fajjal, a megtekvés ellen nagy ellenállóképeség! **eredeti vetőmag** (toronycsomó vödve) a legelőbből származókorok, egyenlőre, sőt a múlt évben — rozsa és szorogtató, daczára, hogy csaknem minden más buza megült. Ezen csomagolása végegyemmet nem bír, sörgézők önként mindenkit. A legelőbbesből származó árjegyzéket számos eredeti tudósással ingyen küld **ERNST BAHLSSEN**, utázmányi Prága

WEISER J. C. gazdasági gépgyára
NAGY-KANTYÁN.
Ajánlja: **Magyarországra legújabb és legjobb 7500 vetőgépet.**
szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott

szék és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas
ZALA-DRILL
szervezetű, lefordítható szék „Perforator” oltató és igen jó, könnyű vetőgépet, legjobb munkázati Szék-re üzemi szerelvény, haránt, járógépet, szénnyel, restell és mindenféle gazdasági gépet.
„Planet jr.” rsz. kézi-toló répkapá és töltegető, a 10 ft. Árjegyzék ingyen és háromezre.

Kalmár Vilmos

Budapest,
VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-képviselője ajánli:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak), ● ●
„Martellin” dohánytrágyát, Kainitot.

A műtrágyák beltartalmától szavatolok. —
Legújabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek a legolcsóbb áron. —
Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

Fairbanks mérlegek

legelőbbesből szerkesztett

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek szilárd rendszerűek. Leírásuk könnyűen érthető, bírnak a hirtelen tört terhet minden ponton egyenlően méregetik.

Tartósság, pontoság és könnyű kezeléskénél felel meg hasznukban, mint a költséges a legelőbb nyert legelőbbes mérlegek. **Gazdasági, székér, marha-, szék-, és raktári mérlegeinket**

székér és a széknek megfelelő szerkezetűnek fogva kifőlesse a garák, gazdasági és széknek részére a legelőbbesben ajánljuk. A jutányos árakban, melyek sulyokkal számított jobb kivétel fise- és mérleg áraknál nem magasabbak, a hi- tesztelés, csomagolás és loco vasútra való fel- és költözés már befoglaltnak. — Terve- zási nyomatok lapok érkezőkben részletek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendé- sek közvetlen központi irodánkhoz, Andrássy ut. 14. címenél. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgá.

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGYÁR részvény-társaság
BUDAPEST, Andrássy ut. 14. Gyár: Kőbánya-ut. 198.

Magy. kir. államvasutak, Zágrábi Üzletvezetősg.
2805/3001. sz. számok.

Hirdetmény.

A nagy, kir. államvasutak zágrábi Üzletvezetősgé nyilvános ajánlati tárgyalást hív a szegérvári állomáson létesítendő építési munkálatára.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályá- zati feltevések, valamint a munkák végrehajtásához költött feltételek Zágrábot, az üzletvezetősgé pályafelirattal osztályában és a pécsi osztály-munkálatára, a hiva- tások órák alatt megtekinthetők. A nyomtatványok ugyanolyan egy koronáért meg is szerezhetők. Az ajánlatokat legelőbb 1899. évi augusztus 21-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírt Üzletvezetősgé 1-6 osztályánál (Perecz József-ut. 19. sz. 1-6 emelet). Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlati mellékletet iventű 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani. „Ajánlat a szegérvári állomáson létesítendő építési munkáinak előállítására”.

Csak az összes munkákra tett ajánlatot fogadjuk figyelembe vételre. Az aján- lat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. augusztus hó 30-án déli 12 óráig 3000 azaz: kétezer korona bántpanézt kell a nagy, kir. államvasutak zágrábi Üzletvezetősgének gyűjtőosztályánál akár késpénzben, akár állami letételek alkalmas értékpapirokban letenni.

A bántpanéznél szóló letétleg az ajánlatot nem csatolandó.

Az értékpapírok a legelőbb jegyzett árfolyam szerint számítottak, de név- értében felismerhetők nem vételnek. Csak újonnan beérkezett irásból aján- latok szolgálatnak a tárgyalás alapjául.

Posta után beküldött ajánlatok és bántpanézek térti bevételnyel adan- dók fel.

Zágráb, 1900. augusztus hóban.

Az Üzletvezetősgé.
(Ütőnyomok nem díjaztak.)

AJÁNLOK:

GÉPOLAJAT,
u. m. valdódi tisztá olívsavajat, olérendő szavtalanított ropcsolajat, stb. diszonszírát, szalonát és szalonáról lerakott sőt. **Fertőtlenítő szereket,**
u. m. karbolol, karbolpor, creolin, zöldgázol sth. rögölés karbololeumot, kezesűtő csudást stb.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfelvétel mellett vásárolható loherét, lucernát és egyéb magvakat és kerek min- tiszti szava ajánlatok.

KRAMER LIPÓT,

BUDAPESTEN,
V. ker., Akadémia-utca 10. sz.
Telefon. Sörgönczim: „CERES” Budapest. Telefon.
Árjegyzékkel és részletek külön ajánlatokkal kívánatra szolgálok.

Eladó ménes.

Gróf Esterházy László sárosi birtokán Fejérmegyében
eladó

62 darab ló és csikó.

18 db anyakancza, drbjá a 325 frt = 5850 frt
16 db szópós csikó a kancsák árába értendő.

Továbbá:

2 db 4¹/₂ éves a 350 frt = 700 frt

5 „ 3¹/₂ „ „ 250 „ 1250 „

13 „ 2¹/₂ „ „ 200 „ 2600 „

8 „ 1¹/₂ „ „ 125 „ 1000 „

Összesen: 11400 frt

Megjegyzés: A 18 kancza közül 3 telivér; a többi angol
félvér. A 4¹/₂, 3¹/₂ és 2¹/₂ évesek „Mámor“
telivér mentől származnak; az 1¹/₂ éves
és szópós csikók „Bertram“ telivér mentől.

1361

A kancsák ismét „Bertrammal“ lettek fedeztetve.
Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos, Sárosdon.

Lapunk bekötési tablaja

1 frt 36 krért (portómentesen)
kapható kladóhivatalunkban.

A Sack-féle legújabb rendszerű sorbavető-gépek

1897. évben a számos külföldi kiállításokon kívül a Kistéri nemzet-
közi vetélkedésen ismét első díjjal

ÁLLAMI ARANYÉREMMELEK

és a legutóbbi nemzetközi vetélkedésen ismét első díjjal

ARANYÉREMMELEK

lettek kitüntetve.

Ezen gépek, valamint mindennemű SACK-féle szék és talajmészelő
eszközök eredeti műhelyekben készült

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépkartáram

Budapest, V. Váci-körút 52. sz.

tartatnak készletben, a hol azok, valamint a legjobb szecskavető-, és
répavágógépek, kitérő takarményfúvallok s járgányok jutá-
nyos áron szereshetők.

Árjegyzékek és bármennemű felirásaitok készletbeli adataink
lúgyan és lőmentve. 7482

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénytárs.:
szarvasmarha, borja, juh, kecske, bárány és sertések.

bizományi eladásával
foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kitérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az
eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény sőtben
megfelelő előteget nyújt hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimenzők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Lévíl, szűgöny, telefonczim: VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST.*

Leopold Adolf bórgyara Tata-Tóváros.

Vesz mindennemű állati bőrkötet, szorzódnál is.
Készít szarvasbőrt, mosó-, törő bőrt, cseres, fehér
írhát, ezekből állandó raktár. Elvállal minden e szakba
vágó munkákat. 6440

RENDSZERES

MALOM-berendezések

és egyes MALOMGÉPEK,

termény-tisztító - művek

gabonarakítarak (silos) részére.

GRAEPEL HUGÓ

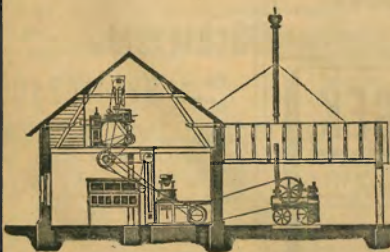
gép- és rostalemezgyár, malomépítész

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényelő

7828

BUDAPESTEN, V. ker., Külső Váci-ut 46. szám.

Szőlőtermésünket augusztus hóban legjobban fenyegeti a lisztharmat (Oidium)

Tessék tehát ellene védekezni!

A lisztharmat **egyetlen feltétlenül biztos**, tartós hatása, olcsó és a borra kártékony hatásnélküli ellenszere

a dr. Aschenbrandt-féle RÉZKÉNPOR.

Ezen por finoman a fürtökre fujtatva, nemcsak *mentesíti a szőlőt az oidium megtámadásától*, hanem *a már megtámadott bogyókat is* (a repedtek kivételével) *meggyógyítja, a baj tovább terjedését azonnal beszünteti és perzseléseket pedig mint a közsőséges kénpor nem okoz.*

A **rézkénpor** a mellett úgy a fürtök, mint a *vessző érését lényegesen előmosdítja*, s így az arra fordított költség még az esetben is megtérül, ha a lisztharmat a szőlőt amugy is elkerülte volna.

Ez ellen pedig egy szőlőtulajdonos sincs biztosítva, mert *nemcsak a homoki, de a hegyi szőlőkben is fellépett már orrságsszerte a lisztharmat.*

Előssük meg a bajt, porossuk be haladéktalanul szőlőinket!

A rézkénpor megrendelhető:

a „BORÁSZATI LAPOK“ kiadóhivatalában BUDAPEST, (Üllői-út 25.)

valamint

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

és a vidéki megbizottaknál.

A rézkénpor ára:

5	kgos	zsákokban	à	kg.	56	allér.
10	a	..	56	..
50	a	..	52	..

Kellő **készletről** gondoskodva van s így a por bármely mennyiségben **azonnal** szállítható.

Mindenemű tejgazdasági eszközt
és gépet szállít, tejgazdasági telepeket
és tejüzveket rendez be az

-Separator Részvény-Társaság

ezelőtt Pfanhauser A.

Budapest, V., Báthory-utca 4. szám.

Pinzgauri tenyészállatvásár

díjazással Grázban

Keplerstrasse, a déli vasút közelében

1900. szeptember 23 és 24-én.

Kiállításra és díjazásra kerülnek elsörendű tenyész-
bikák, fiatal bikák, tehénok, bszök, és tenyészborjúk,
ugyszint ezen fajból egy-egy csoport tenyész- és haszonállat,
köribelül 200—250 drb, tehát gazdag választék. Közélebbi
felvilágosítást az egyleti titkár, Béguin Frigyes nr, Men-
delapje bei Stainz, Steiermark.

1392

Zochverein für das Pinzgauer Rind in Steiermark választmány.

53534/900. számhoz.

Bérleti hirdetmény.

A Szent-Istvánhoz címzett telki apátság tulajdonát ké-
pező és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye Telki, Jenő és
Páty községeinek határaitban fekvő

2204/877 holdas birtok
41600

melynek művelési ágai a haszonbéri- és versenytárgyalási
feltételekben vannak részletezve, a rajta levő gazdasági
épületekkel együtt az alultr miniszterium IX. ügyosz-
tályában (V. ker., Vadász-u. 33.)

f. évi október hó 9-ik

napján tartandó írásbeli zárt-ajánlatu nyilvános versenytár-
gyalás után 1901. évi október hó 1-től kezdődő 12 évre

haszonbérbe fog adatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és a 8000 korona bánat-
pénz letétét igazoló nyugtával felszerelt írásbeli ajánlatok a
fentjelzett nap délelőtti 10 órájáig a miniszterium
segédhivatala igazgatójánál nyújthatók be.

A részletes haszonbéri- és versenytárgyalási feltételek
a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál, a vág-
sellyei közalap. főtisztviselnél és a pillismaróti közalap.
ispánságnál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Budapesten, 1900. évi augusztus havában.

**A vallás- és közoktatásügyi m. kir.
miniszterium,**

1359

Bérlet.

Megbetegedés folytán a Dunán túl egy jó
termő vidéken és két vasutállomás közelében

bérlet átadandó.

A főntebbi, mely mintegy 844 magyar hold,
1200 []-ölelvet számítva. A birtok felerészben ki-
tűnő szántóföld, a többi kitűnő rét és legelő.

Az élő- és holt-leltár kézpémben megvál-
tandó. Czim a kiadóhivatban.

1386

Sertés- és nyestök figyelmébe.

A 13652. szám alatt szabadalm.

SOMOGYI GÉZA-féle

állatok emésztését elősegítő por

mindenfélre

sertésbetegségek

ellen

sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet
állatok, különösen sertések egy folyékony, mint szilárd táplálékába beleke-
verve, annak emésztésségét megkönnyíti.

Ezt a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az
állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenállóképeségét
betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelemztetés.

A por, melyet az étellel együtt bevesz a gyomorból megemésztés
után a vércytelekbe kerül, a hol az levő emésztőanyag annak alkalmas részei
a bél szivó edényei (bolyhai) által felszívotnak s a tápláló szervök erein keresztül
a vérbe vitetnek és számtalan véredény által szétterjednek a test minden részébe ;
innen van tehát az, hogy a por tartama szerint belőleg hat, mert ha talá-
lmánynom rendszeresen használva lesz, sikeres eredményt nyel jár e bármely
állatnál alkalmazható.

Használati utasítás.

Ha az állat nem eszik és nem emészt, hetenként 2-szer 3 deka 1/4
evőkanállal adandó naponta.

Ha az állat gyöngülkedik, az első két nap 5 deka 2/4 evőkanállal naponta.
Azonban, ha betegsége meggy át, két napon át 8 deka 4 evőkanállal etelendő.

A por kevés híj ételbe keverendő.

Elismerő leveleka legnagyobb uradalmakból kivanak.

Kapható mindenütt.

1/4 kg. doboz 90 fillér (45 kr.), 1/2 kg. doboz 1 korona 80 fillér (90 kr.)

341

Készítők **SOMOGYI GÉZA, Arad.**

Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejgazdaságokban, szeszyárakban stb. különben bevált évek óta

Poroellán-Email-Pestékünk (Pef)

mint elegáns fal és mennyezet mázalat, melyen penész és gombaképződés lehetetlen. Mindenkor mosható, kemény, porcelánlángon feldolgozott nyúl, mely tej és vajkezelésnél, kávéfőzésnél, sültéknél, kenyérszárításnál, konyhák, fürdőszobák, folyosók, istállók, kioszkok stb. részére felelté ezerszer.

Bessemer-festékünk (védjegy álló)

mint feltétlenül megbízható rozsdavédő szer mindennemű vaszerkezeten, vas és hullám hálózatok, tartók, keretek, rácsok, gépek stb. részére. - Mint fémzároló is különösen alkalmas a tűrtöbbsz, szappor és a különféle behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minium és olajfesték.

Kimerítő ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

30 szarv, 19 szarv áram, 30 dísz- és államéro állóval.

Állatgyógyászati diatetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

10 év óta a legjobb állóház van hazánkban érvényben, pontos előírás szerűen, a bei feljavítására és a tehének teljes képességének emelésére. Egyszer dózis 20 l Korona 40 liter, 10 dózis 40 70 liter.

KWIZDA-féle

erőtlapozó lovaknak
Közlekedő lovaknak
100 kg-os, 120 kg-os, 150 kg-os, 200 kg-os, 250 kg-os, 300 kg-os, 350 kg-os, 400 kg-os, 450 kg-os, 500 kg-os, 550 kg-os, 600 kg-os, 650 kg-os, 700 kg-os, 750 kg-os, 800 kg-os, 850 kg-os, 900 kg-os, 950 kg-os, 1000 kg-os.

Kolikapilulák lovaknak
Közlekedő lovaknak
100 kg-os, 120 kg-os, 150 kg-os, 200 kg-os, 250 kg-os, 300 kg-os, 350 kg-os, 400 kg-os, 450 kg-os, 500 kg-os, 550 kg-os, 600 kg-os, 650 kg-os, 700 kg-os, 750 kg-os, 800 kg-os, 850 kg-os, 900 kg-os, 950 kg-os, 1000 kg-os.

Kresolin

Javitott kresolin. Legelősebb, oldatként méregtelen fertőtlenítő.

Hashajtóulaj lovaknak (Physic) 1 pldóhoz 4 korona

Gilisztaölő lovaknak 1 pldóhoz 300 kor., 1 szarvára 120 szarv.

Képes árjegyek ingyen és bérmentve. Védő órák felvételjez egy kapható minden gyártmány és dográban.

Főkerlár:
Kwizda Ferencz János
cs. és k. osztr.-magy., kir. román és bolgár hercegi udv. szállító, kerkületi gyógszerész Kornemburgban, Bécs mellett.

Őszi vetésre ajánljuk vörös-tar-buzánkat

(Aki West Lawitvich's Zeilung 1901 sz. 12. minit) igen bő termésű, álló, rozsdás és megdőlés iránt ellenálló képességű.

Ára 100 kgonként 24 korona ad Zborowitz. Zsakokt saját árban adunk. 500 kgon alóli megrendeléseket nem teljesíthetünk.
Zuckerfabrik, Zborowitz
Mortvarországban, 1388

Értesítvény.

A budapesti cs. és kir. élelmezési rak-tárba beszállító...
2370 méterháza rozs és 10.900 méterháza zab
bevásárlása végett a cs. és kir. 4-ik hadtest hadbiztonságkínál Budapesten (Budán), hadtestparancsnoksági épületben) a szállítási ajánlatok
1900. évi szeptember hó 1-én délelőtti 10 óráig átvétetnek.
A részletesebb feltételek 1900. évi augusztus hó 22-én lapunkban megjelent értesítvényben, továbbá a cs. és kir. 4. hadtest hadbiztonságánál, ugyintm a budapesti és székesfehérvári cs. és k. katonai élelmezési raktáraknál megtekinthetők.
Budapest, 1900. augusztus hó 1-én.
A cs. és k. 4. hadtest hadbiztsága.
(Utánnyomás nem díjazatik.) 1924

98.376. C. III. **Hirdetmény.**
(Uj személyi és podgrás-díjazás élelbelépteése a Szólok-Kán-Főváros (k. és vasúti).
Ezen le vasúton 1. évi szeptember hó 1-én új személyi és podgrás-díjazás élel élelbe, melyet a megnyitás napján élelbelépte díjazás érvényen kívül helyetnek.
Magy. kir. államvasutak. 100001 000. szám.
Pályázat.
Hirdetmény. (Faszén szállítás iránt.)
A magy. kir. államvasutak igazgatósága 1900. évi január hó 1-01 számban kiadott egy élelbelépte három éven át évenként mintegy 22.000, faszén szállítástegyet határozott órájával, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.
Az ajánlatok 1900. szeptember hó 7-éig belerajzendők, a bántapnézek pedig a megjelölt napon déli 12 óráig beküldendők.
A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyanint az áttárolás és különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és léltár bevezetési szabályzatánál (Budapest, Andrassy-ut 73. H. em. 43. ajtó) valamint minden tájékoztatásig megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes feltételek mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtárvány-ármál posta útján is megrendelhető meggyógyva, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányáért 1000 kor. pótköltség feltehető pedig 25 kor. fizetendő.
A feltételek posta útján való beküldése esetén 10 kor. postaköltség is beküldendő.
Budapest, 1900. augusztus hóban.
Az igazgatóság.

A Marienfeldi

mótor- és locomobilgyár
vezetéképítője

Ad. Hockeager,

BÉCS. VIII/2. Josefstädterstrasse 64.
a városi vasúttal szemben „Josefstädterstrasse”.
Petroleum-, Benzin-, Spiritusz- és Gáz-mótorok és locomobilok.

Legjobb és legelősebb erőgépek!
Alkalmas gazdasági munkára!
Teljes csőparagatúrok Hoffner és Schranz!ól!
Legelősebb menő szerelvény!
Kedvelő ártási módokkal!
1087
Árjegyeket ingyen és bérmentve küldetnek.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest
átlal a legújanyosabb árak mellett ajánlatok:

Locomobil és gőzcséplőgép-keszletek
továbbá árgany-csapógépek, 10000-es-csapók, tisztító-roták, konyakotörők, kaszáló- és rozsgépek, kétszárnyú gépek, korbárok.

„Columbia-Drill“

legelősebb cséplőgép, kaszáló- és képek, konyakotörők, tisztító-roták, konyakotörők, kaszáló- és rozsgépek, kétszárnyú gépek, korbárok.
E- és B-vaand chék és minden egyéb gazdasági gépek.
Lincolni térszgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.
Az igazgatóság.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. **BUDAPEST—KELENFÖLD** a vasútállomással szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Néhár hivatalos (Budapesti Köztelek).

Árja: —

nagyban waggon-rakományként az Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákkal szállítva 130 frt. A vasúti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetésű állomások szerint 130—140 frt közötti változik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt. A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesítettük pénztárhoz beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény árán felénél fizetendők.

Pályázati hirdetmény.

Az árval uradalomnál

egy szeszőzői állomás újrasedésbe jöven,

annak betöltése céljából ezen pályázat hirdettetik. Ezen Állással 1200 korona évi készpénzfizetés, ezenkívül szabad lakás és fűtés, 2 fejtes tehén tejhasználat, 400 kilo rozs, 240 kilo árpa természetben, továbbá 350 □-l burgonya, 144 □-l len, 233 □-l káposztaföld és 333 □-lnyi kert hasznélvezete jár.

Pályázni kívánók felhívatnak, hogy a szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, melyekben a helyhez kötött és kezeléséhez megkívánató képességeiket, a szeszégetésben és gőzeséplésben való jártasságukat igazoló bizonylatokon kívül a kifogástalan erkölcsi magaviseletükről szóló bizonyítványok is becsatolandók,

f. é. augusztus hó 31-ig

az árval uradalom igazgatóságához (Árva Váralján) nyújtásuk be.

A felfogadandó egyén a szeszőzési idény befejeztével a gazdaságnál felügyelői minőségben segédkezni tartozik.

Az állomás minél előbb, legkésőbb azonban f. évi november hó 1-én foglalandó el.

A felfogadandó egyén egyelőre csak egy évre szegődötik, mely végleges kinevezetése esetén a nyugdíjigény megállapításánál figyelembe fog vétetni.

Árva-Váralján, 1900. augusztus 8.

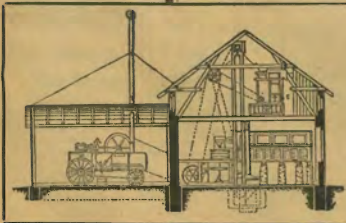
Az uradalmi igazgatóság.

1201

Szegedi Zsákok.

Gabonaszákokat
nyers és élesztésen feltett
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár

Salsmann és Társa.
Központú megrendelő Irodái
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő
gépgyára és
vasúttördelője

Budapesten, Külső váci-ut 54—56. sz.